1856. DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 93.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45.

WOENSDAG 19 NOVEMBER

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **f 1.00** en voor elken regel meer **15** cent, behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

17 Nov.

Onlangs was de politieke hemel zeer donker. Nergens ontdekte het vredelievend oog eenig licht en de vreesachtigsten hoorden reeds van verre het wapengekletter en krijgsrumoer.

Toen zeiden wij, gij herinnert u dat ook nog wel, lezers! denkt aan wijlen *Tijl Uilenspiegel*, een van die gekken, die verstandiger spreken dan menigeen die de wetenschap in pacht meent te hebben. *Tijl* toch zong lustig als hij tegen een berg opklauterde, omdat hij spoedig zou afdalen en dat zoo gemakkelijk was, en hij was uitgelaten blij als 't regende, omdat er dan billijke hoop bestond op mooi weêr. Zoo maakte hij zich het lijden van het oogenblik ligt, door steeds eene betere toekomst voor oogen te hebben, en dat wilden wij ook bij politieke zwaarmoedigen opgewekt hebben.

Als de staatkundige hemel geheel donker is, schiet gewoonlijk op 't onverwachts een lichtstraal uit en verheldert het somber tooneel. Zoo geschiedde het ook nu!

Weinige dagen geleden riep men: „de alliantie tusschen Engeland en Frankrijk is verbroken! De deuren van den tempel des oorlogs worden spoedig weer geopend!" En de beurzen van Europa, die kwikzilverachtige tempels, waaraan millioenen hun fortuin geheel of gedeeltelijk vertrouwen, schokten op hunne fondamenten. Geheel Europa was lusteloos. Het was, als of het iets „onder de leden" had, dat kwaad profeteerde en de groote, wijdgapende Jobsboden, de *Times*, *Morning Post*, enz. lieten hunne stem hooren: „bereid u ten oorlog, want er is niet te rekenen op Ruslands goede trouw!"

„Bereid u ten oorlog!" — en nu?

Eene andere stem ruischt uit de kolommen der Europeesche dagbladen en vliegt met bliksemsnelheid langs den draad, die bijna de geheele wereld aaneen knoopt, en zij verkondigt de blijde tijding: „de vrede is verzekerd, want de alliantie tusschen Engeland en Frankrijk is vaster dan ooit en die beide groote-boedelredders van Europa zijn het éèns, niet alleen over het groote Oostersche vraagstuk, maar zelfs over huisselijke zaken, in den een of anderen achterhoek van Engelsch Indie!"

Gij hoort het met ons, lezers! maar gij zegt welligt, en zeer te regt, even als wij: „de pers heeft weer comedie gespeeld en de beurs heeft op nieuw duizenden ligtgeloovigen den zak geligt. Er was volstrekt geen gevaar voor een onmiddelijken oorlog, evenmin als het op dit oogenblik waar is, dat alle Potentaten als broeders zamenwonen en hun liefdevuur onverdoofbaar is." Alles overdrijving, waarvoor de beurslieden en zij, die hun goed alleen aan *papier* toevertrouwen, zich niet genoeg kunnen wachten en waarvan zij toch elk oogenblik de slagtoffers zijn. Die te veel *vreest*, lijdt *schade*, want de vrees is eene slechte — die te veel *hoopt* oogst *teleurstelling*, want de hoop is dikwerf eene bedriegelijke raadgeefster. Men moet tegenover mogelijk kwaad kalm blijven en met een koel hoofd berekenen wat de toekomst *kan* baren, niet geheel ter neer geslagen door dreigend gevaar, niet kinderachtig blijde door eene goede voorspelling. Dit is vooral de gemoedstemming die in woelige dagen, zooals de onze, het beste is, en waarmede men de gebeurtenissen van den dag en de vermoedelijke gevolgen daarvan, uit het juiste oogpunt, leert beschouwen.

Maar — welke zijn de feiten, die belangrijk mogten heeten?

Hun getal is niet groot en het gewigtigste is voorzeker de audientie, die de Russische gezant aan het Fransche Hof bij Keizer *Napoleon III* had. Men was zeer nieuwsgierig naar de woorden, die de Monarch bij deze gelegenheid *kon* spreken, want dat hij spreken *zou* wist niemand.

De Keizer weet anderen te doen zwijgen, maar zwijgt zelf ook.

De Russische gezant, de heer *von Kisseleff*, had dezer dagen een bijzonder gehoor bij den Keizer en werd door dezen met in 't oog loopende beleefdheid ontvangen.

En wat sprak de Keizer? Het gewone diplomatische beleefdheids-formulier?

Geenszins. — *Napoleon* achtte het goed, om bij deze gelegenheid licht te werpen over het politieke Europa en zeide deze gewigtige woorden:

„Sedert het sluiten van den vrede was het mijn streven, om, zonder vroegere alliantien te verzwakken, aan alle voorwaarden des vredes zooveel mogelijk het *harde* te ontnemen:

„met genoegen vernam ik, dat mijn gezant te St. Petersburg zoo wel werd ontvangen;

„U wacht gelijke ontvangst, reeds door uwe persoonlijke verdiensten, maar meer nog, wijl gij de vertegenwoordiger zijt van een Vorst, die edelmoedig de herinnering van den oorlog onderdrukte, om de voordeelen van dien vrede te plukken, welke gegrondvest is op onderlinge vriendschap."

Ziedaar eene zeer opmerkelijke toespraak, die velen gerust stelde, maar toch zeer verschillende opvatting toelaat. Men zegt dan ook, dat zij te Londen misnoegen verwekt, terwijl het met alle regt mag worden betwijfeld, dat zij te St. Petersburg met genoegen zal worden gelezen. Er heerscht *voorname* welwillendheid in, en de Czaar kan die van geene Mogendheid ter wereld aannemen. Daartoe is hij te hoog geplaatst. Ook laat de Keizer blijken, dat de vrede gesloten is op *kosten* van Rusland, en dit is eene herinnering, die, moge zij ook waar zijn, toch geen pleizierig gevoel geeft. Te Londen ook zal men te veel hoogheid zien in 's Keizers taal. Die welwillendheid jegens Engeland, om de alliantie met die Mogendheid niet te *verzwakken* door te *veel* genegenheid voor Rusland te toonen, zal het Hof van St. James niet bevallen, want Engeland wil Rusland beheerschen door te *gebieden*, niet door vriendschappelijke gezindheid, en wat Keizer *Napoleon* zegt: „de vrede is gegrondvest op *voordeelige* overeenstemming," dit doet, in Engelsche schatting, gewis aan Engeland's magt en hoogheid tekort. „De vrede hangt af, zegt John Bull, van de Engelsch-Fransche alliantie, of, des noods, van Engeland's wil alleen! Hoe 't zij — het ontevreden gemompel laat zich nog slechts zeer onduidelijk hooren, en de meer oppervlakkig oordeelende pers juicht uit volle keel: „vrede, vrede! en geen gevaar!" Zij stelt alle onlangs opgerezen geschillen als vereffend voor, of op het punt om vereffend te worden, terwijl de Fransche pers, die zich met zoo veel hevigheid tegen het verder verblijf der Engelsche vloot in de Zwarte zee en het bezetten der Donau-vorstendommen door de Oostenrijkers verzette, zwijgt.

Maar laten wij den toestand, zoo als die nu is, eens nader in 't oog vatten.

Waarin bestond het geschil tusschen Engeland en Frankrijk, dat den vrede van Europa bedreigde?

Dat is eigenlijk zoo goed als onbekend, en althans niet op eenigzins officiële wijze ter openbare kennis gebragt.

Waardoor is de vriendschap tusschen Engeland en Frankrijk weder bezegeld?

Dat is tot nu een geheim!

Alles wat er in de jongste dagen is gezegd en gebeurd, weten wij door de pers, en *alleen* door de pers. Zij plaatste Engeland en Frankrijk op zekere distantie vijandig tegen elkander, en riep toen: „oorlog!" — Zij laat hen nu elkander naderen en de hand der vriendschap uitsteken, en juicht: „vrede!" maar was er nu in dat dagbladspel waarheid?

Misschien *zeer weinig*, waarde lezers!

Vestigen wij nu de aandacht op Italie, dien stookhaard der revolutie, zoo als onlangs vrij algemeen werd gezegd, en zien wij, hoe het daar is gesteld.

Onze lezers weten het, de Fransche en Engelsche gezanten zijn uit Napels vertrokken en werden zelfs met bloemen bestrooid — een Fransch en een Engelsch schip ligt voor *Ferdinand's* hoofdstad en deze groeten elkander op krijsmanier met vereischte beleefdheid; de Fransche scheepsbevelhebber houdt met den commandant over en weer visites; de Napelsche gezanten te Londen en Parijs ontvingen hunne paspoorten van het Fransche en Engelsche Hof *ongevraagd* en — Koning *Ferdinand*? Hij *is* wat hij altijd *was*, hij *doet* wat hij altijd *deed* en hij beloofde geenzins om in de toekomst *anders* te zullen *zijn* en *anders* te zullen *handelen*.

Maar, zegt gij, de Mogendheden kunnen toch niet zoo met zich laten spelen! 't Zou ook al zeer vernederend zijn. Men verzekert echter, dat de Koning op het punt is van toe te geven, en de gepasporteerde gezanten daarom in de buurt van Londen en Parijs zullen blijven. 't Is mogelijk, maar onlangs liet Z. M. alle batterijen te Gaeta lustig vuren, en scheen zich in dat helsche vuur zeer te verlustigen. „Laat de vijand komen! zou hij hebben gezegd, en wij zullen hem met behoorlijke eer ontvangen!" Dat luidt niet zeer toegeeflijk. Er wordt echter wel eens wat gezegd, dat, als het er op aan komt, moeijelijk te volbrengen is, en wanneer eene Engelsch-Fransche flotille deed wat de batterijen te Gaeta uitvoerden, en wel om 't hardst en om te beproeven wie meester was, zou het blijken of Koning *Ferdinand* ook *dan* nog kon blijven die hij *is*.

18 Nov.

De Engelsche pers houdt zich steeds bezig met de redevoeringen van Lord *Palmerston*, en dat *Kossuth* terzelfder tijd voor Hongarije, Italie en Polen oproer predikte, en die prediking door de *Morning-Post*, zoo men steeds verzekert, het dagblad van den kabinets-president, aan den Volke wordt medegedeeld, geeft stof tot menige bittere aanmerking. Overigens blijkt, dat de veel- en welsprekende *Kossuth* een zeer aanzienlijk gehoor had en met onstuimige toejuiching werd aangehoord, als hij eene onheilspellende profetie uitsprak tegen de despotische Gouvernementen van Europa, en weldra eenen algemeenen opstand aankondigde.

Dat de stemming van het Engelsche Volk tegen Rusland is, mag niet worden betwijfeld, doch dat de bittere toon, waarop Lord *Palmerston* zich op publieke plaatsen als tolk dier stemming laat hooren, wordt afgekeurd, is even zeker.

Hoe 't zij — de *Times*, die onlangs de politieke huilebalk was, zegt nu, dat tusschen Frankrijk en Engeland alles is geschikt en natuurlijk ten nadeele van Rusland.

Zoo verstierf al dat gedruisch, als in een' enkelen nacht, maar de naweeën zullen komen. „Die wind zaait, oogst storm," is een oud spreekwoord, en oude spreekwoorden bevatten meer waarheid dan vele magtspreuken van dezen onrustigen tijd.

Toen Lord *Palmerston* zijne jongste oorlogzuchtige toespraak hield op het banket van den burgemeester van Londen, zag men aan den feesttafel niet de Fransche, Pruissische, Oostenrijksche, Russische, Napelsche, Spaansche gezanten, en evenmin die der Vereenigde Staten van Noord-Amerika. De een was ziek, de andere niet heel wel, de derde verkoud en de vierde koortsig, maar allen lieten weten, dat het hun zeer speet van de vriendelijke uitnoodiging geen gebruik te kunnen maken.

Lord *Palmerston* sprak er even goed en even stout om en dacht: de pers zal u morgen wel te huis brengen wat ik noodig achtte te zeggen.

En de pers deed het. Zij bragt zelfs in de woning van den eenvoudigen Drentschen landman de dreigende taal van Engelands eersten Staatsminister, maar verwekte daar niet zooveel ongerustheid als in de paleizen der grooten en in de kantoren der finantie-mannen. De Drenthenaar staat op vasten, meestal op eigen grond, en hoewel ook zijn geluk en zijne welvaart afhankelijk zijn van de groote gebeurtenissen des tijds, zoo bereikt het kwade hem, onder toelating Gods, niet zoo spoedig en niet zoo verpletterend. Dat is de lichtzijde van het landleven. Dat deed *Poot* zingen:

„Hoe genoegelijk rolt het leven
„Des vernoegden landmans heen,
„Die zijn eigen erf, hoe kleen,
„Voor geen koningskroon zou geven."

Oostenrijk brengt steeds weinig bij, om de Europeesche nieuwsmarkt te voorzien. Van het concordaat met Rome verneemt men zeer weinig, en wat de Regering zal antwoorden op het dringend verzoek der Protestanten, om hunne belangen op eene synode behandeld en geregeld te zien, is nog onzeker. Een der Roomsch-Catholieke dagbladen zegt: „Hongarije moet niet vergeten, dat het de zetel was der revolutie!" 't welk zeggen wil: „Hongarije moet geene hooge eischen doen!"

De broeder des Keizers, de Aarts-Hertog *Max*, is verloofd met de Belgische Prinses *Charlotte*, een huwelijk, dat de familie-banden tusschen de beide Hoven versterkt, maar de liberale Belgen niet zeer bevalt. Zij hebben, uit een politiek oogpunt, aan éene Vorstin uit het Huis van Habsburg genoeg. De liberale Belgen zijn echter bij de vrijaadje van den Aarts-Hertog *Max* en Prinses *Charlotte* niet geraadpleegd, en of zij er voor of tegen zijn — ze zullen elkander toch wel krijgen.

Zoekt de Oostenrijksche Aartshertog *Max* een meisje te Brussel — de vermoedelijke Pruissische troonsopvolger heeft (zoo als onze lezers weten) zijne verloofde, de koninklijke prinses, zoo als zij, de oudste, wordt genoemd, in de wereldstad Londen, en zal die een bezoek brengen op den 21 November, haar 16de verjaardag. Haar oudste broeder *Albert Eduard* is een jaar jonger en vermoedelijk erfgenaam van de Engelsche kroon. Wanneer die verloving in een huwelijk zal overgaan, is nog niet bepaald. De prinses is er ook nog niet aan verouderd; als zij nog een paar jaar wacht. Haar prinselijke minnaar is 25 jaar en zou niet voor lang uitstel zijn, ook omdat van uitstel wel eens afstel komt. Intusschen, de koninklijke prinses doet een goed huwelijk. In Engeland wacht haar geen kroon. In Pruissen wordt zij, met den prins van Pruissen (zoon van den broeder des konings, welke laatste kinderloos is) eenmaal regerende koningin over een trouw en magtig volk. Zij mag dus, om eens op burgerlijke wijze te spreken, ook wel zeggen: „haastig, want op uitstel volgde wel eens afstel." Men zegt, dat de Prins op zijne terugreis over Parijs gaat, ten einde eens even met Keizer *Napoleon III* over Neufchatel te spreken.

't Is wel mogelijk, maar hij kan het ook wel laten, zal welligt deze of gene ongeloovige zeggen.

In Spanje is de toestand nog altijd dezelfde en *Narvaez* zit er nog op geen zacht kussen. Hij heeft verstand genoeg, om te berekenen, dat hij, zoo hard loopende als de hovelingen en de ultramontanen dit wenschen, zich van alle gematigde lieden zou scheiden en eindelijk met hen, die regeren willen, alleen staan. 't Getal van hen, die geregeerd willen worden is toch in Spanje zeer klein, en commando over het Hof en over de ultramontaansche partij te voeren, zou al eene zeer moeijelijke en zeer verdrietige zaak tevens zijn. Maar hij is nog niet alleen meester, en die digter aan 't Hof willen staan zijn de Ministers van Finantien en van Binnenlandsche Zaken. Die zijn zoo zeer voor de [illegible] waartsche beweging, dat lieden, die het wel meenen met het Volk en de Dynastie, den kabinetspresident, uit eigen beweging, het gevaar hebben geschetst, dat er in gelegen is, als men de plannen van de heeren *Nocedal* en *Barzanalla* volgde. Ja er zijn steeds, die het als hoogst wenschelijk blijven achten, dat *O'Donnell* mede in 't bewind trede, als de man, die het tegenwoordig Bestuur zou kunnen tegenhouden op den weg der reactie. Maar — het Hof en Koningin *Isabella II* zijn bepaald tegen *O'Donnell*. Zij vergeven hem de revolutie van 1854 niet, terwijl de Koningin-Moeder dien Generaal immer zal wijten, dat hij zich leende tot haar verdrijving en tot het beslag, op hare goederen gelegd.

Overigens gaat *Narvaez* voort met ambtenaren te ontslaan en anderen te benoemen, een maatregel, die elk vorig Ministerie ook nam. Men kan dus ligtelijk beseffen, hoeveel exbeambten in Spanje zijn en hoe weinig zekerheid eene staats-betrekking, vooral in hoogere sfeer heeft. Van daar dat menigeen zijn best doet, om van de staats-koe in weinig tijds zoo veel mogelijk te melken, opdat hij, bij een onverwacht ontslag, iets achter de hand heeft.

19 Nov.

Latere tijdingen zijn alle zeer vredelievend en de deuren van den tempel des vredes kunnen geopend blijven — naar 't schijnt.

Van alle kanten, uit Frankrijk, Engeland en Duitschland, komen de boden der verzoening en des vredes opdagen.

En aan wie dat heil te danken?

Aan Frankrijk — aan het Keizerrijk des vredes, aan *Napoleon III*, den vredelievenden Neef van den oorlogzuchtigen Oom.

Maar *hoe* was de Keizer de man der verzoening en tot welken prijs?

Te Weenen verhaalde men, dat Frankrijk er van afgezien had, om Ruslands eischen te ondersteunen, in 't geen Bolgrad betreft, en de kwestie op een congres wilde beslist zien.

Maar — Frankrijk heeft immers nooit iets anders gevraagd. Het kon wel eens zijn met Rusland en de zienswijze des Czaars ondersteunen, maar eischte steeds de einduitspraak van het congres.

Te Londen echter gelooft men dat Frankrijk geheel tot de Engelsche zienswijze is bekeerd, ten aanzien van Italie, en Engeland des Keizers meening aangaande de Vorstendommen had omhelsd.

Wie spreekt de waarheid?

Welligt Londen noch Weenen.

Wachten op meer licht is verstandig.

Wat de Italiaansche kwestie betreft — men zeide te Parijs, dat de Napelsche gezant, met de hem toegezonden paspoort in den zak, toch in die hoofdstad zou blijven en dat hij dat besluit nam, op eene vertrouwelijke mededeeling van het Fransche kabinet. Anderen verzekerden echter juist het tegendeel. De gezant zou zijne koffers reeds pakken en wel op een onderhandschen wenk van het Hof der Tuilerien.

Ook hier weer de vraag: „wat is waarheid?" en dezelfde raadgeving: geduld.

Uit Spanje schrijft men, dat de Engelsche gezant aan het Ministerie Narvaez ophelderingen vroeg, nopens het politiek programma van het nieuwe Bewind. *Narvaez* had hierop, zooals trouwens wel te denken was, zeer hoog en trotsch geantwoord.

Ook hier was het woordje *onafhankelijk* weer in 't spel, en de Spaansche Minister antwoordde, niet geheel ten onregte, dat hij dienaangaande geene ophelderingen had te geven.

Volgens geruchten uit Kopenhage zou Koning *Frederik VII* het voornemen hebben om de kroon neer te leggen en met zijne Gemalin (Gravin *Danner*) stilletjes in Zwitserland te gaan leven, kunnende dan ongestoord aan zijn harts-genoegen, het jagen en visschen, voldoen. Ook was hij de politieke binnenlandsche haarkloverijen moede. Mogt *Frederik VII* gevolg geven aan zijne begeerte, dan plaatst zijn Oom, onlangs tot Opperbevelhebber van den krijgsmagt benoemd, zich de kroon op 't hoofd.

Ook ergert zich de Koning zeer, naar men verzekert, over de bemoeijingen van Pruissen met de Deensche politiek, wat de Hertogdommen Sleeswijk Holstein betreft. Hij moet hierin toegeven of welligt oorlog voeren. Het laatste wordt hem door zijn verstand ontraden — het eerste strijdt met zijn karakter.

Volgens een briefschrijver uit Parijs, die echter wel eens niet goed kan ingelicht zijn, hebben de Perzen Herat veroverd. De Afghanen, die de bezetting uitmaakten, waren dagen lang aan den verschrikkelijksten hongersnood ten prooi en buitendien ook niet tegen de Perzen bestand, die aangevoerd werden door bekwame Fransche officieren. De commandant der stad, werd, na de overgave, gedood, zijn lijk gevierendeeld en de stukken op de poorten ten toon gesteld. Ook de zonen van den commandant werden door schijnvrienden verraderlijk vermoord.

De vraag is nu: zal Engeland zijn bondgenoot wreken?

De *Times* deelt het hoogst belangrijke berigt mede, dat, volgens de laatste tijdingen uit N.-Amerika, de keuze van den heer *Buchanan* tot President als verzekerd kon worden beschouwd.

Deze verkiezing kan van grooten invloed zijn op het lot der N.-Amerikaansche Unie.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN GENERAAL.

Tweede Kamer.

De Kamer heeft in de zitting van 13 dezer bijna alle onderwerpen, aan de orde van den dag gesteld, afgedaan. Zij heeft, zonder discussie, met algemeene stemmen aangenomen 1o. het in overweging nemen van het voorstel des heeren *Sloet tot Oldhuis*, tot verandering der tienden in grondrenten, welk voorstel dien ten gevolge naar de afdeelingen is verzonden; 2o. de wetsontwerpen tot wijziging van de hoofdstukken II en IX *B* der staatsbegrooting van 1855; 3o. het ontwerp tot inwisseling der verjaarde muntbiljetten van 1845 en 1849 (met 51 tegen 2 stemmen). Het ontwerp tot vermindering van het zegelregt op de certificaten werkelijke schuld en op de bewijzen van aandeelen in vreemde geldleeningen is aangenomen met 35 tegen 22 stemmen. Daarentegen is art. 1 van het ontwerp betrekkelijk de vijfjarige verjaring der coupons van certificaten van Nationale Schuld met 55 tegen 2 stemmen verworpen, waarna de Minister, op magtiging des Konings, het ontwerp heeft ingetrokken.

In deze zitting zijn de discussien begonnen en den volgenden dag ten einde gebragt over het adres van den milicien *A. J. Geluk*, met aanneming van een amendement van den heer *Thorbecke*, luidende: „De Kamer, van oordeel, dat het in dienst stellen of houden van den adressant, ondanks de beslissing der gedeputeerde staten in hooger beroep, onbestaanbaar is met de wet, besluit tot mededeeling van dit verslag aan de heeren Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog."

— De regering, kennis genomen hebbende van de algemeene beschouwingen, waartoe de begrootingswetten voor het jaar 1857 in de afdeelingen aanleiding hebben gegeven, heeft, ter beantwoording daarvan, o. a. het volgende bekend gemaakt:

„De optreding van het nieuwe M[illegible]

in den lande ongerustheid verwekt." Hier tegenover mag men met regen vragen: hoe is die ongerustheid te weeg gebragt? Was er eenige regeringsdaad die daartoe aanleiding gaf; of wel, heeft men zich [illegible] aan het nieuwe kabinet allerlei voornemens toe te dichten, het eene nog ongerijmder dan het andere, ten einde zoo doende eene kunstmatige ongerustheid bij de bevolking op te wekken?

„Er scheen grond van twijfel te bestaan of de hoofden der departementen van algemeen bestuur wel den gewenschten ijver koesterden voor de ontwikkeling onzer constitutionele instellingen" leest men in het voorloopig verslag. De regering heeft, bij monde van den tijdelijken voorzitter van den Ministerraad, in de zitting van den 24 September j.l. de verklaring afgelegd van den hoogsten eerbied voor en de grootste gehechtheid aan onze grondwettige instellingen. „Zoolang een mannenwoord nog eenig geloof verdient — voegde diezelfde minister er bij, kan men zich gerust er bij neder leggen, dat bij dit kabinet geene gedachte bestaat om een haarbreed van de grondwet af te wijken." Na deze stellige verklaring kan er geen onzekerheid bestaan over de gevoelens der hoofden van de departementen van algemeen bestuur ten opzigte eener getrouwe naleving der grondwet.

Men vraagt „of het Gouvernement zijne kracht wel zoeken zal in het gemeen overleg met de wetgevende kamers." De Regering stelt hoogen prijs op een gemeen overleg met de wetgevende kamers. De Ministers hebben het vaste voornemen, met gematigdheid en bezadigdheid en met ter-zijdestelling van persoonlijke gevoeligheid, van hunnen kant alles te doen, wat het gemeen overleg kan bevorderen. Welligt zouden zij met eenigen grond kunnen vragen, of de verslagen over de staatsbegrootingen van 1857 uitgebragt, wel over het algemeen de blijken dragen, dat de bevordering van dit gemeen overleg ook door de Tweede Kamer werd beoogd. Doch op welken hoogen prijs het Gouvernement het gemeen overleg met de wetgevende kamers ook stellen moge, niet onopgemerkt mag men laten, dat geene Regering daarin uitsluitend hare kracht kan zoeken. In eene trouwe handhaving van al wat regt en billijk is; in een ernstig onderzoeken en bevorderen van de belangen des volks; in een gedurig streven om bij alles, wat men verrigt, de hoogere beginselen, die den mensch in alles leiden moeten, niet uit het oog te verliezen; en eindelijk in eene trouwe en eerlijke zamenwerking met het Hoofd van den Staat, moeten de Ministers niet minder hunne kracht zoeken, dan in een gemeen overleg met de wetgevende kamers.

Ten slotte is, naar het oordeel der Regering, geen gemeen overleg mogelijk, tenzij elk staatsligchaam zich streng houde op het terrein hetwelk hetzelve door de Grondwet en de wetten van den Staat aangewezen.

In het Voorloopig Verslag wordt ook de twijfel geopperd: „of bij het Gouvernement niet de neiging heerschte om zekere kleur aan te nemen, of althans verlangens en wenschen, op kerkelijk terrein geuit, te bevredigen." Een Gouvernement, dat verklaard heeft geene exclusive politiek te willen aannemen, dat verklaard heeft eene verzoenende staatkunde te willen voorstaan, door zich te stellen boven de partijen, kan uit den aard der zaak evenmin eene kerkelijke als eene politieke kleur aannemen, die altijd min of meer uitsluitend zijn en het bestuur in eene der partijen zou overbrengen.

„Niet eens — zegt het verslag verder — heeft de Kamer tot nu toe afdoende opheldering ontvangen omtrent de inzigten der regering ten aanzien der regeling van het lager onderwijs." Men vergeet daarbij, dat de regering de bepaalde toezegging heeft gedaan, niet alleen de wet op het lager, maar ook op het middelbaar en hooger onderwijs, als daarmede in naauw verband staande, in den loop dezer zitting aan te bieden. De regering ziet er niet het minste nut in, thans in eene tijdroovende discussie te treden, welke alleen vruchtbaar kan zijn, wanneer hare denkbeelden in bepaalde wetsontwerpen zijn geformuleerd.

Dat de verandering van verschillende hoofden van departementen velen onverwacht voorkwam, kan gereedelijk worden aangenomen. Al hetgeen daarbij is voorgevallen met de meeste openhartigheid aan de Kamer medegedeeld zijnde, zoo behoeft daar thans niet op teruggekomen te worden. Doch bevreemdend mag het genoemd worden, dat de noodzakelijkheid der sluiting van de zitting nog als twijfelachtig wordt voorgedragen, nadat alles bekend is geworden wat tot de kabinetswijziging aanleiding gaf. Zou men werkelijk van de nieuw opgetreden Ministers hebben kunnen vergen, dat zij zich onverwijld na hunne optreding en te midden der menigvuldige beslommeringen daaraan verbonden, in de maand waarin tevens de begrootingen voor het volgende jaar met al haren omslag en nasleep moesten voorbereid worden, tevens zouden belast hebben met de verdediging der belangrijke wetsvoorstellen door de commissie opgesomd? Zoodanig een eisch zou niet wel met de billijkheid zijn overeen te brengen.

Tegenover de opmerking, dat, zal een zittingjaar vruchtbaar zijn, al de veelomvattende wetten onmiddelijk bij de opening der Kamers moeten ingebragt worden, kan op vroegere jaren worden gewezen. Slechts zeldzaam zijn de belangrijkste wetten gelijktijdig met de begrooting aangeboden.

Men heeft de klagte, ook ten vorige jare uitgebragt, thans herhaald over de schraalheid der meeste Memorien van Toelichting. Wanneer zoo veel wordt toegelicht als in de uitgewerkte en toelichtende staten van elk hoofdstuk plaats vindt, kan uit den aard der zaak de Memorie van Toelichting kort zijn. Men kan toch wel niet de bedoeling hebben de meeste mededeeling dubbel te doen plaats vinden?

De redevoering, waarmede de Minister van Financien de tegenwoordige begrooting indiende, heeft, blijkens het verslag, op vele leden een minder aangenamen indruk gemaakt. Hier tegen over zou kunnen worden gesteld, dat door leden, op wier oordeel in finantiele zaken hooge prijs moet gesteld worden, aan den Minister van Financien een tegenovergesteld gevoelen is kenbaar gemaakt. De bewering, dat de bedoelde redevoering in toon en strekking zeer afsteekt bij die, ter gelegenheid van het overbrengen der begrootingswetten voor 1856 uitgesproken, schijnt minder juist. De Minister heeft niet getracht het eene jaar de zaken van eene meer, het andere van eene min gunstige zijde voor te dragen; hij heeft beide jaren getracht de feiten zonder eenige vooringenomenheid uiteen te zetten. Daar nu de opbrengst der belastingen over de acht eerste maanden van het vorige jaar veel gunstiger was dan over een gelijk tijdvak van het loopende, zoo zou de Minister in eene onjuiste voorstelling vervallen zijn, die allezins afkeuring zou verdiend hebben, wanneer hij het verschil der toestanden niet had doen opmerken.

— Ter beantwoording van het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1857 (Marine) wordt o. a. 't volgende medegedeeld: Het voornemen bestaat voor alsnog niet om den bouw van oorlogschepen op particuliere werven te staken. Gaarne wil de Minister als zijn gevoelen te kennen geven, dat, indien men van het bouwen op particuliere werven proeven wil nemen, op welker resultaten eenige staat is te maken, men tot het stelsel van mededinging zal moeten besluiten. De moeijelijkheid van het toezigt echter zal het dan waarschijnlijk wel noodzakelijk maken, zich te bepalen tot scheepsbouwmeesters, wier kunde en soliditeit bij ervaring bekend zijn.

Te regt is door eenige leden uit de Memorie van Toelichting opgemaakt, dat voortaan de opleiding der toekomstige zee-officieren uitsluitend te Willemsoord zal plaats hebben. Tot het nemen van dit besluit in deze hoogst gewigtige aangelegenheid is de Regering echter niet overgegaan, dan nadat de ondervinding op afdoenden grond geleerd had, dat men dezen de goede weg ingeslagen was. De aanleiding tot het brengen van verandering in dit belangrijk gedeelte van het marine-bestuur moet hoofdzakelijk gezocht worden: 1. in de vele afkeurende stemmen, die zich uit den boezem van het korps zee-officieren tegen de opleiding der adelborsten op de Militaire Akademie te Breda verheven hebben; 2. in het minder gunstig oordeel omtrent die opleiding door de commissie voor het zeewezen in 1852; 3. in de ongunstige zoo schriftelijke als mondelinge rapporten van al de kommandanten van Zijner Majesteits schepen, die adelborsten van Breda afkomstig onder hunne bevelen gehad hebben.

— In 't antwoord der Regering op het verslag betreffende het XI hoofdstuk (Koloniën) komt o. a. het volgende voor:

Wanneer de Regering herhaaldelijk verzekert, dat zij het lot der slaven in de West-Indische kolonien ter harte neemt, is deze betuiging geen woordenspel. Kan ten bewijze daarvan reeds strekken de benoeming tot Procureur-Generaal bij het Hoog Geregtshof van Suriname van eenen man, die zich als tegenstander der slavernij heeft doen kennen, meer beteekenend nog is het op den 30sten Augustus 1856 door den Gouverneur van Suriname afgekondigd Koninklijk besluit van 1 Julij 1856, houdende wijziging en uitbreiding van de in 1853 vastgestelde reglementen op de behandeling der stads- en plantage slaven in Suriname. Tot betere handhaving van de in het belang der slaven vastgestelde bepalingen, is den Gouverneur dier kolonie bij die verordening de bevoegdheid verleend, om in de districten, waar het burgerlijk bestuur tot hiertoe door uit de eigenaren en directeuren van plantages gekozene heemraden en burger-officieren werd uitgeoefend, het gezag aan van 's lands wege bezoldigde ambtenaren of landdrosten op te dragen. Als gevolg daarvan zullen weldra zes personen, daartoe reeds door den Koning aangewezen, naar Suriname vertrekken

— Op het Voorloopig Verslag omtrent het wets-ontwerp tot vaststelling van het IIde hoofdstuk der Staatsbegrooting van 1857 heeft de Regering o. a geantwoord, dat het ontwerp van wet tot herziening der tabel tot verdeeling des Rijks in kiesdistricten weldra zal worden ingediend. De bedenkingen, bij de Tweede Kamer op het vroegere ontwerp gevallen, hebben eene naauwkeurige overweging noodzakelijk gemaakt.

Van de veroordeeling door de arrondissements-regtbank te Haarlem van den timmerman *J. van der Weiden Cz.*, aannemer van de tijdens het Costersfeest ingestorte tribunes, is door hem geappelleerd geworden bij het provinciaal geregtshof. Dezer dagen is die zaak aldaar behandeld, en is het vonnis van de regtbank (zes weken gevangenisstraf, twee geldboeten à ƒ50-„ en de kosten) veranderd in eene cellulaire gevangenisstraf van acht dagen en de kosten.

— De Koningin der Nederlanden is 15 dezer te Berlijn aangekomen, komende van Stuttgardt. H.M. zal daar acht dagen vertoeven.

— De eerstdaags te 's Hertogenbosch op te rigten economische broodbakkerij zal op eene zeer groote schaal in werking gebragt worden. De aanvang tot plaatsing van twee ovens in het daartoe bestemde lokaal heeft reeds plaats gehad. In genoemde bakkerij zal het brood worden gebakken van zuiver graan, zoo als het van den molen komt; er zal in de bakkerij noch buil noch zeef aanwezig mogen zijn. De directeur of meesterknecht, door ondernemers aan te stellen, moet zich onder eede verbinden die bepalingen op te volgen, en door de ondernemers zal een voldoend getal slijters benoemd worden.

Ginneken, 14 Nov. Een betreurenswaardig voorval heeft deze week binnen deze gemeente plaats gehad. De meid, benevens de kinderen van den heer *O.*, secretaris dezer gemeente, werden plotseling van het eten ongesteld; een der kinderen stierf kort daarna en een ander is heden bezweken, terwijl de meid en twee kinderen nog in eenen gevaarvollen toestand verkeeren. Na onderzoek bleek, dat de meid en de kinderen eten hadden gebruikt, hetwelk in een ijzeren pot met zoogenaamd wit verglaassel was gekookt, dat daarvan moet zijn losgeraakt en waaraan deze plotselinge sterfgevallen worden toegeschreven. Uit het scheikundig onderzoek zal blijken, of dat vermoeden gegrond is, daar zaakkundigen verzekeren, dat in het zoogenaamde porceleinverglaassel vergiftige bestanddeelen aanwezig zijn. (*Volgens een berigt in het* Handelsb. *zou een scheikundig onderzoek van het verglaassel geene sporen van vergiftiging hebben aangetoond.*)

Scheveningen, 14 Nov. Ten gevolge van den storm, die sedert drie dagen uit het N.-N.-Westen heeft gewoed, zijn niet minder dan 25 haringschuiten, welke eerst kort geleden waren afgevaren, verpligt geweest de visscherij te verlaten; de meesten zijn met verlies van hunne vloten en enkelen ook met schade aan de vaartuigen, sinds gisteren alhier teruggekeerd.

Utrecht, 15 Nov. Omtrent de werkzaamheden aan de hier gevestigde hulpmunt meenen wij het volgende te kunnen mededeelen: Het gebouw zelf is zeer ruim en bijzonder doelmatig ingerigt; het wordt door stoom verwarmd en met gas verlicht. Thans zijn er zestig personen in werkzaam, die allen, naar evenredigheid hunner meerdere of mindere geschiktheid, goed betaald worden; we behoeven niet te herinneren, dat door den arbeid aan de hulpmunt dus weder onderscheidene huisgezinnen een redelijk bestaan vinden. De werklieden gaan gelijkelijk gekleed en het opzigt er over schijnt op eenigzins militairen voet te zijn ingerigt. Wekelijks worden door den heer *van Vlissingen* thans ruim 25.000 Ned. ponden koperen platen geleverd, die, zoo men verzekert, buitengewoon schoon en zacht zijn. Reeds zijn meer dan 1400 vaten koperen pasmunt met verschillende schepen naar Oost-Indie verzonden; elke honderd vaten houden in eene waarde van omstreeks ƒ40.000; in den laatsten tijd werden wekelijks 100 vaten en meer verzonden. Vreemdelingen en ingezetenen dezer stad, aan wie toegang in dat gebouw is verleend, geven algemeen hunne verwondering te kennen over de netheid en de orde die er in heerschen; eene netheid en orde, die men zeldzaam zoo in eene fabriek aantreft, en die eerstelijk aan den onvermoeiden ijver en activiteit van den heer *Bake*, maar vervolgens ook aan die van den directeur en verdere beambten moet worden dank geweten. In de volgende week wordt er een begin gemaakt met het slaan van ½ en 1½ cents stukken, waarvoor eene zekere hoeveelheid platen reeds is ontvangen. *Utr. Ct.*

Bergum, 14 Nov. Heden werd door den landbouwer *J.* K. alhier, aan twee arbeiders last gegeven, om 13 stuks jongvee, zijnde overloopers-ctieren, uit een stuk aan het water gelegen land weg te halen. J. K., die zich naar Leeuwarden op reis begaf, had naar men zegt bevolen, dit in twee malen te doen; de arbeiders schijnen hierop geen acht te hebben geslagen, en bragten alle dertien in het vaartuig. In het water, het Langemeer genaamd, trof hun eene bui; de zwaar geladen praam schepte water en zonk; zoodat hierdoor elf stuks dezer schoone en beste beesten verdronken en slechts twee konden gered worden. Ook een der arbeiders heeft zich met levensgevaar gered.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Dezer dagen stonden voor het hof van assises der Oostelijke Pyreneën achtereenvolgens te regt drie grijsaards, beschuldigd van zware misdaden: 1o. *Etienne Chaluben*, oud 80 jaar, wegens het moedwillig in brand steken van eene groote hoeveelheid aan zijnen kleinzoon toebehoorende korenschoven. Hij werd vrijgesproken. 2o. *Sauveur Barrère*, oud 74 jaar, ter zake van een op eene openbare plaats bewaarde akte van verkoop vernietigd te hebben. Vrijspraak volgde. 3o. *Barthélemy Jeanne*, oud 86 jaar, aangeklaagd te hebben bedreven de misdaden van: *a.* valschheid in geschriften, *b.* het uitgeven van valsche muntstukken, wetende dat zij valsch zijn, en *c.* bedriegelijke bankbreuk. Deze beschuldigde kwam er zoo goed niet af als de twee eerstgenoemden, en werd tot 8 jaren gevangenisstraf veroordeeld, hebbende het hof verzachtende omstandigheden aangenomen.

— Jaar op jaar breidt zich in Parijs de handel in slakken, die bij honderdduizenden als lekkernij aldaar worden verbruikt, uit. In Champagne en Bourgondie, die voornamelijk de Fransche hoofdstad van die zonderlinge liefhebberij voorzien, vindt men inrigtingen, waar op groote schaal de slakkenteelt wordt uitgeoefend, en, naar de verhalen van ooggetuigen op bewonderenswaardige wijze zijn ingerigt.

— Naar men wil zal het Parijsch congres binnen kort vergaderen, daar het Engelsch kabinet heeft te kennen gegeven, bereid te zijn om er deel aan te nemen, wijl het de zekerheid bekomen had, dat Frankrijk bij de kwestie over Bolgrad en het Slangeneiland Rusland niet ter zijde zal staan.

— Voor nog geen volle twee eeuwen, in het jaar 1658, telde men te Parijs hoogstens 320 koetsen; tegen het einde der regering van *Lodewijk* XV waren er reeds 14.000, en thans wordt de hoofdstad dagelijks door 70.000 rijtuigen van allerlei aard, uitsluitend tot het vervoer van personen bestemd, doorkruist.

— Niet genoeg, dat er strijd is tusschen Ultramontanen en Gallikanen, heeft de bisschop van Moulins het thans ook noodig geacht een vrij ernstige cirkulaire te rigten aan eenige pastoors, die het gewaagd hebben in de vorm eener petitie aan den Paus over den toestand der kerk te klagen. De bisschop eindigt zijn strafbetoog echter met de woorden, die hij tot de zijne maakt; vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen.

ENGELAND.

Er is op nieuw een bedrog ontdekt bij de noordelijke spoorweg-maatschappij te Londen, bestaande in vervalschingen tot een aanzienlijk bedrag (130,000 p. st.) door een der beambten, *Redpath* genaamd, wiens fondsen-speculatien mislukten, terwijl hij op een' grooten voet leefde. De schuldige is den 14 dezer gevat, nadat hij van Parijs te Londen teruggekeerd was, om de policie te ontwijken *Redpath* was of is een vriend van *Robson*, die de kompagnie van het kristallen paleis beroofde, en beide waren bureaubeambten bij de noordelijke spoorweglijn, aanvankelijk met jaarwedden van ongeveer 100 pd. sterl.: doch terwijl *Robson* zich onderscheidde door losse, onbeschaafde manieren, is *Redpath* een man van goede familie en van smaak. Zijne woning in Chaster Place, waarvoor hij 400 pd. st. (ƒ 4800) huur betaalde, en zijn buitenverblijf te W[illegible]bridge getuigden daarvan. De stoffering was gelijk aan en overtrof bijna die van de woningen der edellieden. Hij hield een tiental bedienden, vier paarden enz., en aan zijne tafel waren de meest geachte mannen, der letterkundige en der godsdienstige faculteit, gezeten. Hij reisde gewoonlijk vergezeld van eenen koerier, en zijne echtgenoot was ten eenenmale onbewust van zijne noodlottige handelingen, tot dat men verpligt was de ware oorzaak zijner afwezigheid te verklaren. Een en ander is echter niets bijzonders, en geldverkwisten of aanzienlijke uitgaven in levenswijze vergezellen gewoonlijk de oneerlijke middelen die tot bestrijding daarvan worden aangewend; doch het is opmerkelijk dat de compagnie een harer bedienden zulke uitgaven ziet doen, wanneer hij slechts 500 pd. st. salaris heeft, waartoe *Redpath* opgeklommen was, of 200 a 300 pd. st. zoo als *Robson*. De een zoo wel als de ander was in fondsen-speculatien gewikkeld, die, welligt aanvankelijk gelukt zijnde, tot weelde en pracht geleid hebben, en die, naderhand op grooteren voet voortgezet, ten einde de groote uitgaven goed te maken, mislukten, waarna misdaad de plaats van roekeloosheid innam. Dit is de gewone geschiedenis in de meeste gevallen. — Intusschen verneemt men een derde bedrog naar het schijnt, ten minste de kassier der groote Westersche lersche spoorweg-maatschappij heeft zich den hals afgesneden, omdat hij, naar verondersteld wordt, zijne kas niet kon verantwoorden.

DUITSCHLAND.

De aartsbisschop van Linz heeft een mandement uitgevaardigd, waarbij aan de officieren van het Oostenrijksche leger het jagtvermaak op zon- en feestdagen wordt verboden, d.i. op de eenige dagen waarop zij de vrijheid hebben er zich aan over te geven. Het mandement eindigt met eene bedreiging van den kerkban tegen hen die dit voorschrift niet nakomen.

— Naar men verneemt is de 90jarige *Radetzky* voornemens, de gelegenheid van 's Keizers bezoek te Milaan te baat nemen, om zijn ontslag als opperbevelhebber van het Lomb. Venet. leger te vragen. Als zijn opvolger noemt men graaf *Giulay*, den generaal, die onlangs te Parijs door den Keizer met zooveel onderscheiding ontvangen is.

— Met opzigt tot de kwestie van Neufchatel zij de Duitsche dagbladen algemeen van gevoelen, dat daaruit nog zeer ernstige verwikkelingen zullen kunnen ontstaan, bijzonder ten gevolge van de veroordeeling van de hoofden der roijalisten, die misschien op levenslange tuchthuisstraf zal uitloopen. Daardoor zou elke schikking met Pruissen onmogelijk worden. Nog is de hoop niet opgegeven, dat het aan de bemiddeling van Frankrijk en Engeland gelukken zal, die schikking op eene voor beide partijen aanneembare wijze tot stand te brengen. De talrijke bijeenkomsten van de gezanten dier beide mogendheden met den bondspresident, bewijzen, dat men zoo te Londen als te Parijs een meer ernstig conflict tusschen Zwitserland en Pruissen voor de rust en vrede in Europa als gevaarlijk beschouwt. Intusschen zijn die bladen het toch eens, dat de Zwitsersche bondsvergadering het regt niet heeft, om den gang der justitie te belemmeren en eerst na het vellen van het vonnis, in eene buitengewone vergadering eene amnestie zal kunnen decreteren, in de verwachting dat Pruissen dan ook van alle verdere aanspraak op Neufchatel af zal zien.

BELGIE.

Bij de verkiezing van den voorzitter der Belgische Kamer van Volksvertegenwoordiging heeft de kandidaat der conservative partij, de heer *Delehaye*, dadelijk bij de eerste stemming eene volstrekte, hoewel geringe meerderheid (50 van de 93 stemmen bekomen. Hij was ook in de vorige zitting voorzitter geweest.

ITALIE.

Volgens de nieuwe volkstelling bedraagt de bevolking van den Romeinschen Staat thans 3,100,000 zielen. Sedert tien jaren is deze dus toegenomen met 300,000 zielen, welke vermeerdering nagenoeg overeenkomt met de verhouding, welke men in Frankrijk bij de laatste volkstelling heeft waargenomen.

SPANJE.

Men verneemt uit Madrid, dat de geestelijkheid aldaar plannen smeedt, om de Koningin te bewegen tot eene abdicatie, en den Koning-gemaal tot regent van het Koningrijk te verklaren, aan welke plannen de koning-gemaal het oor leent. Zoo die verwezenlijkt mogten worden, dan zouden verder de graaf *de Montemolin* en Don *Juan* insgelijks van hunne vermeende regten afstand doen, onder voorwaarde, dat de zoon van laatstgenoemde verloofd zal worden aan de prinses van Asturien. — Wij geven dit berigt zooals wij het vinden.

— De voedingskwestie houdt nog zeer de aandacht bezig en verzwaart den toestand zeer in vereeniging met de staatkundige kwestie. Het koren, te Marseille aangekocht, komt op een verbazend hoogen prijs te staan is nog niet aangekomen en zal daarbij reeds in minder dan eene maand verbruikt zijn. Inmiddels nemen de ellende en het misnoegen toe en koestert men de grootste vrees voor den naderenden winter.

RUSLAND.

Eene telegrafische dépèche, den 12 deder 11½ ure van Petersburg naar Londen verzonden, berigt, dat 120 schepen door het ijs in de golf van Kroonstadt worden teruggehouden. Gisteren stond de thermometer op 11 à 12 graden onder nul.

ASSEN, 19 November.

Heden ontvangen wij de navolgende Telegrafische berigten.

's Hage, 19 Nov. In de Azowsche zee zijn Engelsche kanonneerbooten, die de Turksche smokkelaars beschermden, door de Russen beschoten; de admiraal *Lyons* heeft opheldering gevraagd van de Russische autoriteiten.

Amsterdam. Dingsdag, 18 Nov. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. 2½ pCt. 62¾ percent. Dito 4 pCt. 93$^{15}/_{16}$ percent. *Rusland* bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. 102⅝ percent. *Oostenrijk* Metalliek 5 pCt. 73¼ percent.

Aan *J. E. N. Bresler*, deurwaarder der directe belastingen te Hoogeveen is, op het door hem gedaan verzoek een eervol ontslag verleend, en in deszelfs plaats benoemd *C. Kok*, thans deurwaarder te Sluis.

— Op de teregtzitting der Arrondissements Regtbank alhier van [illegible] dezer zijn de pleidooijen gevoerd in de bekende door de gemeente Haren tegen de gemeente Eelde gevoerd wordende procedure over de beweerde verpligting van de laatstgenoemde gemeente tot de daarstelling en het onderhoud van een straat- of kunstweg tusschen deze beide gemeenten. Op den eersten December aanstaande zal daarin door het Openbaar Ministerie worden geconcludeerd, waarna

---

De Verteller enz.

WRAAKDORST.

(Eene geschiedenis uit het Oosten.)

Het tooneel, waarheen wij den lezer thans voeren, is daar waar trotsche wouden zich in de Thjamis spiegelen. Hier leven de Albanezen, ten deele als vreedzame Nomaden, ten deele als oorlogzuchtige benden, bij de minste aanleiding tot den kampstrijd gereed.

Buluk, de oude aanvoerder, of Polemarch, eener aanzienlijke Phara (partij), was op den Polemarch eener naburige mede zeer magtige, Phara dermate verbitterd, dat hij alle middelen van overreding en list te werk stelde, om zijne onderhoorigen tegen Paswan in het harnas te jagen.

Op eenen morgen trok zijne bende de welgeordende en ten strijd toegeruste scharen te gemoet. Op Buluks bevel, trachtten zijne lieden, door honende krijgsgezangen en tergende gebaren, den vijand te trotseren. Ook duurde het niet lang of de beide kleine legers waren handgemeen.

Paswan, nog jongeling, van edele gezindheden, maar tevens onverschrokken krijgsman, duchtte 's vijands aanval niet. Eerst onlangs uit verre landen uit den krijg huiswaarts gekeerd, verstond hij de behandeling van dolk en geweer. Sinds weinige weken slechts had hij in rust geleefd, nadat hij in het bezit zijner eigendommen getreden was. Bij eenen togt ter opname derzelve, zou hij op Buluks eigendom inbreuk hebben gemaakt, en dit was de oorzaak der vete.

Buluk viel met de hoogste verbittering zijne tegenpartij aan, maar moed en krijgsgeluk paarden zich aan Paswans zijde, en Buluk werd geslagen. Met een uitgelezen tal van vijftig dappere knechten, zette Paswan hem na, en zwoer Buluks huis te slechten tot den grond.

Terwijl men, na den gewonen roep: »Nu oras:" (doodt niet), van beide zijden rustig de dooden ter aarde bestelde, bleef Paswan de-

de uitspraak van het te wijzen vonnis in die zaak, hetwelk met belangstelling verwacht wordt, nader zal worden bepaald.

— In den nacht van donderdag op vrijdag den 6 dezer is er diefstal door inbraak gepleegd ten huize van den negotiant *L. Koop* te Roswinkel. Behalve meer goederen hebben de dieven weggenomen een groot stuk rood baai en een dito wollen stof, zamen ter waarde van f 75. De politie doet onderzoek om de daders op te sporen. *Pr. Gr. Ct.*

— De Raad der gemeente Groningen, op verzoek van Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken uitgenoodigd, om het subsidie voor het kanaal van Assen naar Groningen beschikbaar te stellen, heeft geantwoord, „dat het bedoelde subsidie nog niet vorderbaar is, als zijnde verleend onder voorwaarde, dat het zal worden betaald in één termijn na voltooijing van het werk.

— Uit eene goede bron deelt de *Prov. Gr. Ct.* mede, dat bij eene Engelsche maatschappij te Londen weder plan bestaat, om eene stoomboot tusschen Groningen en Londen in de vaart te brengen, en wel tegen het aanstaande voorjaar, zijnde de daarvoor bestemde stoomboot reeds in aanbouw. Wij hopen, dat deze onderneming, zoo dikwijls reeds mislukt, eindelijk zal tot stand komen, en met genoegen vernemen wij, dat bij de bouworde der voor de bedoelde vaart bestemde boot zooveel mogelijk het vaarwater naar Groningen in acht wordt genomen.

— Naar men verneemt, is onlangs bij een aantal huisgezinnen te Maten en Roswinkel, gemeente Emmen, door de Rijks-ambtenaren, vergezeld van de politie-bedienden, huisvisitatie gedaan, ten einde te onderzoeken, of dezelve ook meer zout dan een pond per persoon in voorraad hadden. Tegen een twintigtal personen is Proces-verbaal opgemaakt; genoegzaam allen echter hebben met de administratie der belastingen over de boete getransigeerd.

— Bij de betrokken besturen wordt gedacht over het bestraten of begrinden van den weg van Rolde naar Borger. Het bestuur van Borger is, zegt men, wel genegen, om, wanneer het subsidien van het Rijk en de Provincie kan bekomen, deze bestrating of begrinding, voor zoover het territoir der gemeente loopt, hetgeen omstreeks eene lengte van een half uur zal zijn, voor deszelfs rekening te doen uitvoeren. De gemeente Rolde zou echter eene distantie van twee uren moeten maken, en dit zou voor deze kleine gemeente te bezwarend zijn. De gemeente Assen heeft echter groot belang bij de bevloering van dezen weg, op grond waarvan velen meenen, dat deze welligt niet ongenegen zijn, om de gemeente Rolde te hulp te komen.

— *H. Bakker* en Co. zijn in 1852 begonnen land te ontginnen te Kloosterveen, bij Assen, en hebben in dezen zomer reeds koeijen geweid, welke van 650 tot 750 halve Nederlandsche ponden zwaar zijn geworden.

— Men verneemt, dat heeren Commissarissen van de N.-Willems-Kanaalmaatschappij aan het Bestuur dezer gemeente, op de daartoe gedane vraag, heeft geantwoord, dat door hen besloten is, om het bedoeld Kanaal tusschen de huizen van de heeren Mr. *W. Tonckens* en Mr. *G. L. W. Vos* in de Drentsche Hoofdvaart te doen vallen, zoo om de mindere kostbaarheid boven de rigting bij *Haak* als om eene grootere vrije legplaats voor de schepen, die in Assen moeten laden of lossen te bekomen, alsmede omdat door vele aandeelhouders in Assen het stellen aldaar van het punt van vereeniging van het Kanaal met de Hoofdvaart wordt ondersteund.

— Jl. Zaturdag heeft het diner plaats gehad, hetwelk de leden van den Raad dezer gemeente aan den aftredenden heer Burgemeester hebben aangeboden. Het was juist de dag, waarop ZEd. voor 25 jaren den eed als Burgemeester had afgelegd. De vroegere raadsleden, die tot het feestmaal uitgenoodigd waren, benevens de heeren Burgemeesters van Beilen en Norg, waren verhinderd op te komen. Een toast op den heer Burgemeester uitgebragt, werd door dezen met aandoening beantwoord. Tot omstreeks 11 uur heeft het diner geduurd.

Frederiksoord, 17 Nov. De oogst der aardappelen, in de vrije Kolonien der Maatschappij van Weldadigheid, is dit jaar zoo gunstig uitgevallen, dat er dagelijks groote hoeveelheden naar de Ommerschans en naar Veenhuizen vervoerd worden. Men begroot het beschikbaar gedeelte, na aftrek van het noodige voor de behoeften dier Kolonien op 180.000 Ned. mudden. *Steenw. Ct.*

* **Emmen, 12 Nov.** Door den Kerkenraad der Hervormde Gemeente van Emmen is aan den leeraar bij die gemeente, den heer *Hugenholtz*, een geschenk aangeboden, wegens het bedanken voor de beroeping naar Losdorp, bestaande in eene vette koe en een fraai bewerkte zilveren tabakspot; hiertoe hebben de meeste ingezetenen der gemeente, uit hoogachting en liefde voor hun leeraar, gezamenlijk bijgedragen.

* **Spijkerboor, 14 Nov.** Heden avond te half zeven heeft men voor 't eerst met de alhier opgerigte stoommachine eene proef genomen. Alles is naar wensch gegaan en 't geheel der machine liep zoo netjes als of het jaren lang geloopen had. Alle eer aan de makers! De machinekamer staat onmiddelijk aan den rijweg, en daar men dacht, dat de inrigting veel geraas zoude maken, was men bevreesd, dat de paarden daardoor op hol zouden gebragt worden. Deze vrees is gebleken ongegrond te zijn: de machine loopt zoo zacht, dat men haar buiten de deur naauwelijks hoort. Wij wenschen den heer *Hubbeling* geluk met zijne onderneming en de heeren gebr. *Schutte* een voortdurend en vermeerderd debiet.

* **Zwiggelte, 15 Nov.** Gelijk van elders berigt wordt omtrent de ziekte in het wintergraan, kunnen wij ook van hier melden, dat er op onderscheidene akkers geheele plaatsen zijn, die uitsterven; op sommige akkers is het zoo erg, dat men genoodzaakt is dezelve wederom te bezaaijen; de oorzaak hiervan schrijft men ook hier toe aan de veelvuldige wormen, die zich in den grond ophouden; dat de koude nachtvorsten de verdere voortgang van dit ongedierte mogen beletten, is de algemeene wensch der landlieden.

* **Ambt Hardenberg, 15 Nov.** De smokkelhandel in zout, die hier veel, zelfs door kinderen gedreven werd, heeft thans geheel opgehouden. De Hanoversche grensbewoners mogen, op straffe van intrekking van hun patent, geen zout verkoopen, dan alleen aan hunne landgenooten, terwijl zij tevens genoodzaakt zijn alle de door hun verkochte hoeveelheden te boeken, welke aanteekeningen bij de peilingen met de bewijzen van inslag moeten overeenkomen. Ieder weldenkende verblijdt zich hierover, niet alleen omdat die handel tot vele bekeuringen aanleiding gaf, maar vooral, wijl dat bedrijf eene bron was van zedeloosheid en ongebondenheid.

* **Roden**, 17 Nov. De heer *Vrijtag* uit Groningen heeft het orgel in de Hervormde kerk alhier schoongemaakt en hersteld, en vergastte ons zondag avond door daarop een concert te geven, ten voordeele gedeeltelijk van de armen en gedeeltelijk van hem zelven. Het heeft bijzonder goed voldaan en betrekkelijk nog al veel opgebragt.

* **Oosterwolde**, 17 Nov. De nieuwe draaibrug over de compagnonsvaart, over welker bezit de bewoners van Donkerbroek zich mogen verheugen, heeft reeds aanleiding gegeven tot een onaangenaam voorval; er is al proces-verbaal opgemaakt moeten worden tegen de leden van den Raad dezer gemeente, G. en H., wegens het uiten van scheldwoorden jegens de timmerlieden aan de gemelde brug en het beproeven, om met een stok het slot van den brug af te breken.

* **Meppel, 17 Nov.** De gezamenlijke hoofdonderwijzers en ondermeesters van het vierde schooldistrict in Drenthe, vierden hier zaturdag jl. in het logement „het wapen van Zwolle" feest, wegens het 50jarig bestaan van het schoolonderwijzersgezelschap alhier, dat den 12 Nov. 1806 voor het eerst werd opgerigt. Dit gedenkwaardig feest werd bijgewoond door een zeer geachten districtsschoolopziener Dr. *P. Hofstede Crull*, benevens den heer *C. L. van Woelderen*, rijksontvanger en lid van de pl. schoolcommissie alhier, die zich onlangs heeft aangeboden al de maandelijksche vergaderingen van de onderwijzers bij te wonen, ten einde de jeugdige onderwijzers onderwijs in het rekenen te geven, naar aanleiding van een door hem onlangs uitgegeven zeer dienstig rekenboek, dat wel algemeen onder de aandacht mag komen, om zoodoende de aankomende onderwijzers steeds meer en meer te vormen en te bekwamen voor hunne toekomstige betrekking. Den heer *G. de Groot*, hoofdonderwijzer in eene der stadsburgerscholen alhier, was de taak in eene vorige vergadering opgedragen, om bij deze gelegenheid eene feestrede te houden, die hij ook wel op zich heeft willen nemen, en waarvan hij zich op eene zeer uitmuntende wijze tot aller genoegen heeft gekweten; schetsende het *ontstaan*, de *ontwikkeling* en den *voortgang* van dit schoolonderwijzersgezelschap, waarbij verblijdende, maar ook treurige herinneringen elkander beurtelings afwisselden; immers men kon ook niet stilzwijgend voorbijgaaan de onderscheiden onderwijzers, die in deze halve eeuw uit dit gezelschap door den dood waren weggerukt; niet alleen onderwijzers, maar ook zelfs twee zeer geachte en beminde districtsschoolopzieners, namelijk de Eerw. heer *Smit*, in leven predikant alhier, die in 1815 te Hoogeveen bij de vervulling van eene predikdienst op het onverwachts overleed, weldra op waardige wijze opgevolgd wordend door den Eerw. heer *H. Crull*, predikant te Havelte, die in 1828 overleed en vervangen werd door zijnen zoon, den tegenwoordigen schoolopziener Dr. *P. Hofstede Crull*, die nu deze betrekking 28 jaren op eene allezins waardige wijze heeft vervuld; de feestvierenden vereenigden zich des namiddags te 3 à 4 uren aan een vriendschappelijken en weltoebereiden disch, waarbij vele toasten werden uitgesproken, zoo op den heer schoolópziener, op den reeds hoogbejaarden onderwijzer *de Groot* enz. enz.; tot vrij laat in den avond werd de feestviering op eene genoegelijke en aangename wijze voortgezet. Deze dag zal ongetwijfeld nog lang bij velen in aangename herinnering blijven, en hij strekke tot bevordering van onderwijs en opvoeding!

* **Eelde, 18 Nov.** In de vorige week kwam hier een persoon, zich noemende *F. K.*, zeggende uit Friesland te komen en als onderbaas te werken aan de zeeweringen nabij de Lemmer; hij gaf voor, dat hij alhier heipalen moest koopen; werkelijk kocht hij een aanzienlijk getal van den heer *A. Hesselink*, liet dezelve naar Groningen transporteren, bleef een paar dagen in een logement, maakte aldaar en bij anderen eene goede verteering, leende zelfs geld van den logementhouder, onder voorgeven niets dan papiergeld bij zich te hebben, en vertrok Donderdag, zonder tot dusverre iets naders van zich te hebben laten hooren en zonder het hout, het transportloon van hetzelve en zijne verteeringen te hebben betaald.

* **Ruinerwold, 17 Nov.** Naar wij vernemen, hebben HH. Ged. Staten van Drenthe afwijzend beschikt op het verzoek van den Gemeenteraad alhier, om gemeenschappelijk met de gemeente Meppel te mogen dragen in de kosten eener procedure tegen de Drentsche Kanaalmaatschappij omtrent het doen wegbreken van een door de Maatschappij gelegd vonder over het Mallegat, op last van den heer Burgemeester der gemeente Meppel, en wel, omdat niet kan gerekend worden, dat dezelve gevoerd wordt tegen de gemeente, maar alleen tegen den persoon van den heer *E. G. Rodemann* te Meppel.

* **Echten, 17 Nov.** De dag van gisteren was voor de Hervormde gemeente van Zuidwolde een blijde dag. Haar kerkgebouw, dat in de laatste jaren voor de steeds toenemende bevolking te klein werd bevonden, heeft in dezen zomer eene aanzienlijke vergrooting ondergaan en werd gisteren door haren leeraar Ds. *C. Boon* ingewijd. Na den zegen Gods over dit huis des gebeds te hebben afgesmeekt, predikte Zijn WelEw. uit Matth. 21: 13, en wel deze woorden: „*mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden.*" Door 't schoone weder begunstigd, was eene vrij talrijke schare, zoo uit Zuidwolde als uit omliggende gemeenten opgekomen, om deze godsdienstoefening bij te wonen.

* **Jubbega-Schurega, 15 Nov.** Uit het vroeger gemaakte drietal, bestaande uit *Argelo* te Nijensleek, *Jansma* te Makkum en *de Jong* te Bovenknijpe, werd heden voor de vacante school alhier tot onderwijzer benoemd *G. Argelo*, thans onderwijzer te Nijensleek.

INGEZONDEN STUKKEN.

OPEN BRIEF,

Aan het Bestuur van de Noord-Willems-Kanaalmaatschappij.

Uw Bestuur schijnt de zorg, om ons met het lot van ons protest bekend te maken, aan de publieke bladen te hebben overgelaten.

Wij meenden, als aandeelhouders, ons te mogen vleijen, dat uw Bestuur, óf de gronden, door ons gebezigd, zou weerleggen, óf derzelver gegrondheid zou erkennen:

Geen van beiden is geschied.

Wij hadden ons te vergeefs gevleid met die beleefdheid, even zeer als met de beleefdheid, dat men te Assen eene betalingsplaats voor de Asser aandeelhouders zou aanwijzen. Zonder daarbij langer stil te staan, meenen wij door de hierna volgende mededeeling van ons Protest een beroep te mogen doen op het publiek, dat onpartijdig en regtvaardig oordeelt.

Dat Protest luidt aldus:

„*Aan*
„*'t Bestuur van de Noord-Willems-Kanaalmaatschappij te Groningen.*

„Wij ondergeteekenden, deelhebbers in de Maatschappij tot „daarstelling van de Noord-Willemsvaart, hebben vernomen, „dat het Bestuur er over denkt, om de Noord-Willemsvaart „in te laten in de Drentsche Hoofdvaart, bij 't huis, vroeger „door den heer *de Quartel* bewoond.

„Wij beschouwen dit als strijdig met de concessie en met „de voorwaarden in 't prospectus, waarop alléén wij ons als „deelhebbers hebben verbonden.

„1o. In de concessie staat, *uit* of *nabij* de kolk, wanneer „'t kanaal geen' aanvang neemt uit de kolk, dan moet dit „zijn in de onmiddelijke nabijheid van de kolk; het „woordje *uit* is *explicatief* van 't woordje *nabij*.

„2o. In het prospectus staat *nabij*, natuurlijk in verband „met de concessie, waarvan niet *mag* worden afgeweken.

„3o. In dat prospectus staat op bladz. 3: „„*Met uitzon-„„dering van een enkel punt van afsnijding in het Horensche „„diep is de onteigening der benoodigde gronden met de eige-„„naren billijk geregeld.*" Nu is één van beiden waar, of „de ondernemers hebben onwaarheid gesproken op een zoo „belangrijk punt, als de inlating in de hoofdvaart ('t geen „niet aan te nemen is) of *wij* hebben alléén geteekend op een „kanaal uit de kolk, want op 10 Maart 1856, den dag der „onderteekening van het prospectus, stonden de bakens op „de lijn bij *Haak*, terwijl *J. Haak* en Consorten zich schrif-„telijk hadden verbonden, hunne gronden tegen taxatie van „onpartijdige beëedigde deskundigen af te staan, en eerst in „Julij 1856, althans lang na 't volteekenen, zooals bewijs-„baar is, zijn de onderhandelingen met de eigenaars van de „lijn bij 't huis van *de Quartel* begonnen.

„Wij zijn in onze meening bevestigd:

„1o. Omdat, toen de ondernemers van den gemeenteraad „van Assen de subsidie verzochten, zij eene kaart hebben „overgelegd met die lijn.

„2o. Omdat bij eene voorafgegane beraadslaging in den „gemeenteraad van Assen, over het vereenigen van den stee-„geweg en den veeneweg, door van 't Weijersgangje een' weg „te maken, de heer *Grevelink*, een der ondernemers, dit „heeft gekeerd met het argument, dat daar ter plaatse in de „Noord-Willemsvaart eene sluis kwam, en dus die gewensch-„te vereeniging van zelve ontstond.

„3o Omdat nog vóór 't prospectus, op verzoek der on-„dernemers, de raad van Assen die lijn als de beste heeft „opgegeven, en steeds in die veronderstelling heeft geleefd.

„De ondergeteekenden hadden eene inteekening en geld „over, volgens concessie, voor een kanaal, *uit* of *nabij* de „kolk, en hebben daarop *alleen* ter goeder trouw ingetee-„kend.

„Als wij geen regt hebben, dan zouden de deelhebbers te „Taarlo en te Oudemolen evenmin regt hebben, indien de „Maatschappij goed mogt vinden hunne plaatsen voorbij te „gaan.

„En in naam van de eerlijkheid en van de goede trouw „protesteeren wij, als aandeelhouders, in de plegtigste ter-„men, tegen iedere andere rigting, die men aan 't kanaal „mogt willen geven.

„Wij leven in een' tijd, waarin een beroep op regtvaardig-„heid en goede trouw reeds is een onderzoek van die reg-„vaardigheid en van die trouw.

„Wij vertrouwen ook, dat gij, mijne heeren, een te on-„afhankelijk standpunt hebt en te hoog geplaatst zijt en ook „te belangeloos deze zaak hebt ondernomen, dat dat gij. u „van 't geen, naar de bovenvermelde onwederlegbare argu-„menten, regtvaardig, waar en billijk is zoudt laten afbren-„gen door eenig geldelijk belang der Maatschappij of eenig „gemak in 't begin der onderneming.

„Wij zullen ons in allen gevalle op dit protest blijven be-„roepen.

„Assen den 31 October 1856."

Het publiek oordeele, of wij niet ter goeder trouw hebben ingeteekend, meenende en moetende meenen, dat het kanaal uit de kolk zou uitgaan.

Namens de protesteerende aandeelhouders,
J. HAAK.

Mijnheer de Redacteur!

Spoedig misschien zal de Raad van Assen weder moeten beraadslagen over de rigting, welke aan het kanaal van hier naar Groningen zal worden gegeven. Hoewel zulks reeds meermalen in UEds. blad is geschied, willen wij nogmaals de aandacht vestigen op de rigting ten zuiden uit de Hoofdvaart, door het stadsbosch en vervolgens door de zuidercingelgracht, met eene havenkom midden in Assen. Als wij wel onderrigt zijn, dan wordt deze rigting door bevoegde beoordeelaren, zooals de ambtenaren van den Waterstaat in deze Provincie, den heer *Brunings* te Groningen etc., beschouwd als de beste voor Assen, daar deszelfs ingezetenen daardoor het meeste gerief van het kanaal zullen hebben, de oude, stinkende cingelgracht wordt opgeruimd en de aanbouw en uitbouw van Assen in een aaneengesloten geheel wordt bevorderd. Ook zegt men, dat de heer Commissaris des Konings van Groningen, onlangs Assen bezoekende, deze rigting dadelijk aangaf als de meest verkiesselijke voor Assen, zoo voor haar handel en nijverheid als voor den meest geschikten aanbouw.

Door deze rigting alleen zullen de burgers van Assen en inzónderheid de neringdoenden voordeel van het kanaal hebben.

Deze rigting zal meer kosten, wij stemmen het toe, hoewel wij gelooven, dat het verschil nog niet zooveel zal bedragen als men voorgeeft, maar deze meerdere kosten worden genoeg, ja wij zouden bijna zeggen dubbel opgewogen door de meerdere waarde, welke de eigendommen der gemeente, die door het kanaal doorsneden worden, bekomen.

Wij vertrouwen, dat de Raad zich bij deszelfs deliberatiën alleen zal laten leiden door het wezenlijk belang van de gemeente en hare burgers. X.

In ons no. van 11 dezer hebben wij uit de Utrechtsche Courant een berigt overgenomen omtrent een artikel hetwelk in de Amersfoortsche Courant is geplaatst geweest van den navolgenden inhoud:

„De *Amerst. Ct.* geeft heden hare ontevredenheid te kennen over „Autoriteiten, Ambtsbekleeders en deftige Burgers" van Amersfoort, die het durven wagen, andere Couranten, met bijna geen localen invloed in Amersfoort, te begunstigen. Zij gevoelt zich daardoor hevig gekrenkt, zoo zelfs, dat zij zegt: „de magt, die wij in handen hebben, is eene dubbelwerkende, is eene gevaarlijke." Zij wenscht die echter op eene edele en eervolle wijze voor haar belang, of, zooals zij het noemt, *algemeen belang*, aan te wenden, doch, „wanneer de belangen van den journalist worden aangerand (dat is, wanneer de Autoriteiten, Ambtsbekleeders en deftige Burgers andere Couranten dan de *Amersf. Ct.* begunstigen), dan kan de rede niet altijd de opwellingen des gemoeds ketenen!" Mogten alzoo de Autoriteiten, Ambtsbekleeders en deftige Burgers van Amersfoort niet tot inkeer komen, dan zal waarschijnlijk de „zachtzinnige redeneerkunde" van hun blad verkeeren moeten in de vroegere, zooals de red. het noemt *gevaarlijke!!*

„Gekrenkt belang vergeeft zelden."

Op verzoek van den heer Redacteur der Amersfoortsche Courant laten wij diens antwoord hieronder volgen:

„Tu l' as voulu, Georges Dandin!

„Op het bovenstaande berigt van de *Utrechtsche Courant*, die ons bij onze stadgenooten in verdenking zoekt te brengen; op die hatelijke insinuatie: VERantwoorden wij ons — MET ONS NIET TE VERANTWOORDEN.

„Ons ANTWOORD zal kort zijn:

---

vlugtenden najagen, tot in de nabijheid des dorps. De Geronten rieden, op de gebruikelijke wijze den vijand te verzoenen, en Buluk, door den nood gedreven, riep zijne eenige dochter naar buiten.

»Vervul den droevigen pligt van uw geslacht!" sprak hij, »ga naar buiten, pluk de bloemen des vredes, en doe den vijand Paswan het aanbod mijner verzoening."

De beminnelijke Janina sloeg de gitzwarte oogen verschrikt op den vader, wiens nederlaag zij reeds door eene slavin vernomen had. Met maagdelijken schroom bereidde zij zich tot de uitvoering van het vaderlijk bevel; het was de eerste maal dat zij zich onverzeld buiten de kom des dorps zou begeven, maar het ontvangen gebod was, naar de zeden des vaderlands, een heilig gebod, en op hare tranen mogt zij vertrouwen, om het hart des gevreesden vijandelijken aanvoerders te vermurwen.

Laat in de namiddag, met de bloemen des vredes in de hand, trad zij eenzaam voort over de vlakte, waar Paswan zich gelegerd had.

In angstvolle verwachting joeg haar hart sneller het bloed door de aderen, toen de lieve Janina de vijandelijke bende ontwaarde.

Bleek en bevende stond het zedige meisje, toen zij, na weinige minuten, Paswan, met donkeren blik, zag naderen; doch die, haar ontwarende, dadelijk hare sidderende hand vatte, en met een vriendelijk gelaat, hetwelk duidelijk de aangenaamste verrassing bij hem verried, haar dus aansprak: »Beef niet, schoone maagd! Vat moed. Gij weet immers dat uw geslacht steeds den dappersten held overwint."

Zoodra Janina deze bemoedigende woorden, op den zoetvleijendsten toon gesproken, hoorde, waagde zij het, de oogen op te slaan, en den welgevormden ranken jongeling, met eene onverklaarbare mengeling van aandoeningen, te beschouwen. Eensklaps had zij het vaderlijk bevel, de overhandiging der vredesbloemen; de demoedige bede om verzoening, alles vergeten. De persoon, die nu, in zijne roode kleeding en hoofddeksel, met de witte, onachtzaam omgeworpen lamsvacht, en het vuurroer in de linkerhand, voor haar stond, en die liefkozend hare wangen streelde, scheen evenmin aan de boodschap der maagd te denken. »Kom," sprak hij eindelijk halfluide, »daar, onder de ruïne kunt gij rusten," en met deze woorden voerde hij de gedweeë schoone ter zijde, naar een half omgestorte zuil, waar zij door de krijgslieden niet beluisterd konden worden. Hier plaatste hij zijn geweer tegen de zuil, trok het verstomde meisje nevens zich neder, terwijl hij zijnen arm vertrouwelijk om haar middel sloeg.

»Vreest gij niet?" vroeg Paswan, na eene lange poos zwijgens. Janina's gelaat werd door een vuurrooden blos overdekt. In haar verlegen zoeken naar een antwoord, verplukte zij de bloemen, welke zij als vredeteeken den aanvoerder moest overhandigen: hare handen beefden. Paswan ontwaarde zulks, en zag voor zich neder, in diep gepeins.

Nu eerst blikte Janina ter zijde naar den vrager; nu eerst gevoelde zij den haar middel omvattenden arm; nu eerst zag zij de bloemen verplukt in haren schoot: plotseling door den prangendsten angst aangegrepen, parelden groote tranen in hare oogen, en was zij gereed den krijgsman te voet te vallen; doch deze hief haar minzaam op, en hield haar in verrukking met zijnen arm omstrengeld.

»Schoonste bloem van den oever der Thyamis!" riep hij uit, op hartstogtelijken toon. »Inderdaad geen beter gezant kon Buluk afvaardigen. Wie zijt gij, schuldelooze duive?"

»Buluks dochter, Janina," stamelde zij.

»Gij hebt vrede in mijn hart gegoten, eenen heerlijken vrede," hernam Paswan. Dezen avond wil ik in vrede eindigen — wordt de mijne..... Janina! — dan zal ik u in vrede, ongewapend tot de woning uws vaders terugvoeren, en uwen haarband met den olijftak versieren."

Janina wist niet wat te antwoorden: wel had zij gehoord dat de maagden, wanneer zij voor de eerste maal den bruidegom, aan wien zij reeds vroeger verloofd waren, werden voorgesteld, naar het gebruik, met de teekenen der onderwerping omhangen, voor denzelven als de laagste slavin, moesten nederknielen. Deze liefdeverklaring des magtigen helds had haar dermate in verwarring gebragt, en de kloppingen haars harten zoodanig doen versnellen, dat zij, in een zoeten zwijmel des zuiveren gevoels, als onwillekeurig in des jongelings armen gleed. Toen deze echter den eersten vurigen kus op haar gloeijend voorhoofd drukte, toen deinsde Janina voor zich zelve terug. IJlings wond zij zich los uit Paswans arm, die haar zoo vast omsloten hield. De gedachte aan haren vader, de.... zoo vele folterende denkbeelden warden dooreen voor haren geschokten geest. In de benaauwdheid harer ziel, wierp zij zich voor den jongeling op de knieën, en legde, met schroomvollen blik, de geringe overblijfselen der bloemen voor hem neder.

»Janina! riep Paswan uit, en blikte in zalige verrukking, op de door den eersten kus der liefde hem gewijde bruid; »Janina! schoone Janina! breng mij tot uwen vader — mij, uwen verwonneling, uwen gevangene." — Teederlijk hief hij het meisje op gaf zijnen krijgers eenen wenk hem te volgen, en Janina, meer geleid dan leidende, trad nevens hem voort, over de vlakte, reeds in de schemering gehuld.

Toen Buluk zijne dochter ontwaarde, vertrouwde hij zijne oogen niet, en toen hij Paswan weinig gewapend en als een gevangene naderen zag, wist hij niet, of hij diens verzoening moest verwachten, of wel eene list moest duchten. Door onrust gedreven, ijlde hij tot de Geronten, doch legde tevens zijne manschappen in hinderlaag achter de muren en opgeworpen hoogten, ten einde dezelve, in geval van nood, te kunnen doen aanrukken.

Nu waren Paswan en Janina nader gekomen. Zonder vrees, vriendelijk, als een vreedzame nabuur, kwam de eerste: slechts een vuurroer droeg hij bij zich; niet eenmaal zag hij om naar zijne op verren afstand volgende wapenbroeders.

»Ik heb uw aanbod van verzoening aangenomen," zeide hij tot Buluk. »Gij gevoeldet u beleedigd, omdat ik de grenzen uwer bezittingen had overschreden — honderd geiten, ezels en schapen bovendien, zal ik geven als bruidschat — maar dit meisje, geef mij haar ter vrouwe, opdat de zangeressen van onzen stam eenen heerlijken, gelukkigen avond in haar lied verheffen mogen!"

Buluk zag den jongeling strak aan, met listig verborgen nijd. »Uwe vordering is tegen de zeden en de eer," antwoordde hij, en streek den grijzen baard, met een spotachtigen glimlach. »Weet gij

„De *Utrechtsche Courant* heeft ons bezadigd artikel: **verkort, verkneed, veranderd, verkleurd, versneden, verteekend, versplitst, verwerkt, verbogen, vervouwd, verwelfd, verwrongen, verknepen, verdraaid, verminkt, vervalscht.**

„De *Utrechtsche Courant* heeft vele onzer volzinnen en woorden:
verwisseld, vertild, verwijderd, verstapeld, verplaatst, verdikt, verzwaard, vermomd, verstopt, verdrongen, verwrikt, verkracht, verdonkerd, verduisterd, verheeld, vergiftigd.

„De *Utrechtsche Courant* heeft zich VERGREPEN!

„De *Utrechtsche Courant* heeft GELOGEN!

„Voor onze natuur is, in den regel, ééne genotvolle omhelzing voldoende.

„Onze aanvallige Utrechtsche Vriendin ligt ons echter zoo na aan het hart, dat bijaldien hare natuur op nieuw geprikkeld mogt worden, wij ons alsdan ter harer beschikking stellen voor eene tweede, even gevoelige, omhelzing"

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

IJ. VAN KONIJNENBURG,
en
H. J. VAN WOLDA.

Frederiksoord,
den 13 Nov. 1856.

Om het DRENTSCHE JAARBOEKJE voor 1857 meer volledig te maken dan de vorige jaargangen, worden Bestuurders van Depart. der *M. t. N. v. 't Algemeen*, van Vereenigingen voor Zang of Welsprekendheid, enz., verzocht, opgave in te zenden bij VAN GORCUM EN COMP., van de namen van het Bestuur en van het getal leden. — Zij wenschen mede op te nemen eene opgave van de Logementen in deze Provincie; derhalve gelieven belangstellenden ook hunne opgaven te doen, doch *franco.*

Gezeefde Haard-asch.

Te bevragen met franco brieven bij den BAAS der Mestplaats te Kampen, wonende te Brunnepe.

De ondergeteekende, uitgenoodigd zijnde door eenige zijner Begunstigers, heeft besloten, om op morgen, DONDERDAG den 20 dezer te *ASSEN* te zijn, om **bestellingen** aan te nemen; ook zal hij voorzien zijn van een partijtje **MODELJASSEN**, dewelke ook dadelijk verkocht en afgeleverd kunnen worden. — Logeert en is te ontbieden bij den heer KUIPERS, Logementhouder te Assen.

A. TEUTEBERG, Mr. Kleermaker
te Groningen.

TE HUUR,

om op den 1sten Mei 1857 te aanvaarden, **eene volle BOERENPLAATS**, gelegen te Witten; te bevragen bij Jonkheer Mr. H. J. L. VAN DER WIJCK te Assen.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal op DONDERDAG den 18 December aanstaande des voormiddags ten 11 uur, ten huize van W. SOMER te Assen, ten verzoeke van Heeren DIRECTEUREN van de Drentsche Veen- en Midden-Kanaal-Maatschappij, overgaan tot de

OPENBARE VERHURING

VOOR DEN TIJD VAN DRIE ACHTEREENVOLGENDE JAREN, VAN:

De **twee eerste SCHUTSLUISEN** en **WONINGEN**, benevens **negen BRUGWACHTERS-WONINGEN** met bijbehoorende **GRONDEN**, aan het Oranje-Kanaal, in de gemeenten de Smilde, Beilen en Westerbork.

De VOORWAARDEN liggen ter lezing bij W. SOMER, R. KUIPERS en W. F. OTTENS te Assen; — in de gemeentehuizen te Smilde, Beilen en te Westerbork; — aan het Oranje-Kanaal bij ROELOF KIERS; — te Hijken bij HENDRIK BOER en te Orvelte bij den opzigter WIND.

Nadere inlichtingen zijn inmiddels te bekomen bij den Heer opzigter J. SOUTENDAM te Emmen, en ten kantore van genoemden Notaris.

Op DONDERDAG den 27 November aanstaande, des avonds te 7 uur, zal, in het *CONCERTHUIS* te Assen, PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

1o. Ten verzoeke van Mejufvrouw HOPKES te Zwolle:
Een **HUIS en ERF**, staande en gelegen aan de Brink te Assen, thans bewoond wordende door den Heer MEIJBOOM; bij inzate gebragt op f 2746.00.
Eene daarachter gelegene **HUISPLAATS** met **TURFSCHUUR**; bij inzate gebragt op f 937.50.

2o. Ten verzoeke van de Erven ANDREÆ te Assen:
Een **HUIS en ERF** met daarachter gelegen **TUIN**, groot te zamen 7 roeden 40 ellen, staande en gelegen aan de Kattengang te Assen; bij inzate gebragt op f 977.00.

3o. Ten verzoeke van JACOB LAMBERS te Assen:
Eene ruime **BEHUIZINGE**, voorzien van **vier WONINGEN, SCHUUR, ERF** en perceel **TUINGROND**, alles naast elkander gelegen aan den Rolderweg te Assen, alsmede een perceel **BOSCH**, geschikt tot **Bouwland**, groot 27 roeden 30 ellen, gelegen op Steendijk onder Assen.

4o. Voorts zal voor **drie achtereenvolgende jaren** PUBLIEK WORDEN VERHUURD:

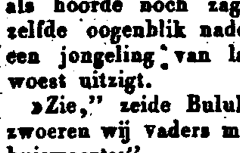

Een perceel **HOOILAND**, groot omstreeks een bunder 10 roeden, gelegen bij de Deurzerbrug, ten verzoeke en toebehoorende aan Mejufvrouw HOPKES bovengenoemd.

Assen den 18 November 1856.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

GROOTE HOUTBOELDAG.

Op MAANDAG den 1sten December 1856, des morgens te 10 uur precies, zullen, op de PLAATS te *VEENHUIZEN*, bij Noordbroek, publiek worden Verkocht: Ongeveer **200 uitmuntende BEUKEN-** en ongeveer **300 zware EIKEN BOOMEN**, toebehoorende aan jhr. Mr. J. W. QUINTUS.

Mr. R. FEITH, Notaris.

Verhuring en Verkoop te Appelscha.

Ten verzoeke van H.H. COMPAGNONS van *OPSTERL.* en *OOSTSTELL.* zullen de Notarissen G. ATTEMA en K. TADEMA, op ZATURDAG den 22 November 1856, des namidd. 2 uur, in na te melden LOGEMENT, in het openbaar en op de gebruikelijke wijze presenteren te **VERHUREN:**

Eene **HUIZINGE** en **LOGEMENT**, op den besten stand van het dorp Appelscha, aan den nieuwen kunstweg en de vaart met eene **geheel nieuw te bouwen SCHUUR en STALLING**, voorzien van **doorreed** en doelmatig ingerigt, en met aanbelendende **TUIN** en **kamp LANDS**, benevens de **opkomsten** van het 8 vallaat, thans huurder TIEMEN J. CLOO; de huurtijd zal 5 jaren zijn en ingaan St. Petri en 12 Mei 1857.

En zullen alsdan tevens, met uitloving van strijk- en verhooggelden, VEILEN, om op nader te bepalen dag, bij eindelijke toewijzing, te VERKOOPEN:

Zes stukken **GRONDS** of **HUISSTEDEN**, ieder groot ongeveer 29 vierkante roeden, liggende ten zuiden van het oud Tolhek, nabij het bovengenoemd Logement, aan den nieuwen Kunstweg te Appelscha; grootendeels op 1 Januarij 1857 te aanvaarden.

De Notaris TADEMA zal, op dag en plaats evengenoemd, (22 Nov. bij CLOO) VEILEN:

1. Eene **HUIZINGE** en **ERF** te Appelscha, bij JAN M. v. BUITEN in gebruik, op 12 Mei 1857 te aanvaarden, en **een stuk GRONDS** van het geamoveerd Kerkgebouw van de Christelijke afgescheidene gemeente aldaar, onmiddelijk te aanvaarden; — 2 perc.

en 2. Op regtelijke magtiging: Een vruchtbaar stuk **TUINGROND**, naast het erf van het schoolgebouw, aan den kunstweg en de vaart te Appelscha, zeer geschikt tot huisstede; — aanwijzing te bevragen bij den onderwijzer H. URI aldaar.

Fochteloo, Hoornsterzwaag, enz.

De Notaris TADEMA zal, op MAANDAGEN den 24 November e. k. voorloopig en den 1 December a. v. finaal, telkens des namiddags te 3 uur, in *DE GOUDEN KLOK* te Oosterwolde. No. 1 en 2 op regterlijke magtiging, in het openbaar, bij strijk- en verhooggelden, VERKOOPEN:

1. De vastigheden, nagelaten door WILT KLAZES SIKKEMA, in leven te Fochteloo, bestaande in:
   a. Eene **BEHUIZINGE** met **Weid-, Bouw-** en **Hooiland** te Fochteloo, deels bij GERRIT JONKER in gebruik, en meerendeels onmiddelijk te aanvaarden; — verdeeld in 9 perceelen.
   b. Een **BOERENPAATSJE** te Hoornsterzwaag, bij BART KLAZES SIKKEMA in gebruik; in 1857 op gebruikelijke tijden te aanvaarden; — verdeeld in 9 perceelen.
2. Een **HUIS** met vruchtbaar **Bouw-** en **Weidland**, aan den kunstweg en de vaart, bij de Mardijk onder Oosterwolde, bij JAN JANS BETTEN in eigen gebruik; op St. Petri en Mei 1857 te aanvaarden; — verdeeld in 2 perceelen.
3. en Eene **ZATHE en LANDEN** met hechte **huizing** en **schuur**, op Klazinga te Oosterwolde, bij JAN ABELES BERGSMA in eigen gebruik, 7 perceelen, en zijn **hooiland** in den uitgang van SLOFSTRA te Langedijke 2 perceelen, op de gebruikelijke tijden in 1857 te aanvaarden

Alles volgens uit te geven verkoopboekjes.

WEPERVEEN.

Ten verzoeke van GECOMMITTEERDEN van het WEPERVEEN zal de Notaris TADEMA, op Dingsdagen, den 25 November e. k. provisioneel en den 2 December a. v. finaal, telkens des voormiddags te elf uur, in *DE GOUDEN KLOK* te Oosterwolde, op de gebruikelijke wijze VERKOOPEN:

Den **Klijn-** of **Veengrond** van 20 perceelen hoogveen in de Weper veenpolder en in het Weper veld, onder Oosterwolde, zoodanig omschreven is bij verkoopboekjes, welke bij bovengenoemden Notaris zijn te bekomen.

BUTTINGA.

De Notaris TADEMA zal, na bekomen regterlijke magtiging, in het openbaar VERKOOPEN:

Eene zeer vruchtbare en uitgestrekte **Zathe** en **Landen**, met **Huizinge** enz. op Buttinga te Oosterwolde, groot ruim 50 bunders, waarin voordeelige **Bosschen**, en waaronder beste **Hooilanden** behooren, doch weinig Heide; bij FOPPE JANS VOCHTELOO in eigen gebruik en op de gewone tijden in 1857 te aanvaarden. — Verdeeld in 46 Perceelen, volgens Verkoopboekjes.

De Veiling zal plaats hebben op DONDERDAG den 27 November 1856, des voormiddags te elf uur, in de *Gouden Klok* te Oosterwolde.

Op DINGSDAG den 25 November 1856, 's morgens ten 10 ure, ten huize van HARM OTTENS te Gieten,

PUBLIEKE VERKOOP

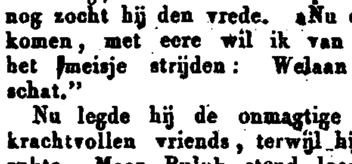

van onderscheidene, zeer geschikt aan en bij den Straatweg gelegene stukken **HOOILAND, WEILAND en BOUWLAND** en **groote VELDSTUKKEN**, alles toebehoorende aan ROELOF KARST BROUWER en Vrouw te Tinaarlo.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

De echte TANDZEEP

van Dr. SUIN DE BOUTEMARD maakt de Tanden zuiver wit zonder het émail aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch.

Het stuk kost 40 cent en is toereikende voor een half jaar.

Er wordt thans weer eene nagemaakte soort TANDPASTA door sommige Winkeliers aangeboden, die eer schadelijk dan goed voor tanden en tandvleesch is; men kan ze naauwelijks aan etiquet en omslag onderscheiden, wel echter aan het stuk zelf, dat eene andere kleur heeft en grover van korrel is.

De echte Dr. Borchardt's Zeep

is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, sproeten, en de huid behoudt door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 cent.

Amsterdam, VERKOOPHUIS
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Gordijk, S. G. ZWART.
Meppel, A. JEULEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS

en in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

Hoogeveen, 9—16 Nov. Ondertr. J. H. Brookman met A. Bosman; H. Kip met M. ten Kate. — Geh. J. Vowinkel met E. Booij; J. van Slooten met M. van den Hof. — Bev. J. Duinkerken geb. Doldersum, van z.; R. Schonewille geb. IJmker, van z.; G. H. Brouwer geb. de Vries, van z.; E. ter Stege geb. Farnhout, van z.; L. Bakker geb. Schonewille, van z.; A. Kat geb. Kat, van z., A. Lippenhof, van z. — Overl. E. van Oosten, 25 j., vrl.; E. van der Weide, 1 ml., ml.; J. Spoelder, 8 d., ml.; D. van der Graaf, echtgenoot van T. J. Thulen, 64 j., den 8 Oct. te Ommen overleden. Voorts is aangegeven een levenloos kind van het vrl. gesl. van H. van Vliet en W. Dielemans.

Smilde, 9—16 Nov. Bev. H. Kramer geb. Bollema, van z.; A. Woltman geb. Hoogeveen, van d.; C. Malon geb. Gelton, van z; K. Veldhuis geb. Jansen, van z. — Overl. W. Huisman, ml., 10 j.; M. Wichers, weduwe C. Veldstra, 82 j.; K. Boers, ml., 3 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 18 November.

Tarwe, Jarige	70 N.pd.	/00.00	Boekweit, zand	60 N.pd.	/ 5.85
„ N. Oml.	68 „	„ 8.90	„ „	62 „	„ 6.35
dito.	70 „	„ 9.90	„ zwarte	60 „	„ 5.65
„ „ Old.	66 „	„ 7.50	„ veen	62 „	„ 6 05
„ „ „	70 „	„ 9.50	Paardeboonen..	/ 5.50	à 6.90
Rogge, N. Inl.	60 „	„ 5.60	Groene Erwten.	„ 00.00	à 00.00
„ „ „	64 „	„ 6.80	Graauwe „	„ 00.00	à 00.00
„ „ „	66 „	„ 7.50	Koolzaad . . .	/ 12.00	à 15.50
Haver. N. dikke	40 „	„ 3.30	Gort, grove .	„ 10.50	à 10.75
„ „	42 „	„ 3.50	Gort, parel ,	„ 14.25	à 15.50
„ Voer	36 „	„ 2.85	Olie, raap p. vat	„ 00.00	à 00.00
„ „	40 „	„ 3 25	Raapkoeken.		à —.—
„ Zwarte	36 „	„ 3.00	Lijnkoeken	—.—	à —.—
„ „	38 „	„ 3.20	Boter 1ste soort		/ 43.50
Garst, N. wint.	54 „	„ 5.30	Boter 2de „	/ 41.00	a 41.50
„ „ „	56 „	„ 5.80			
„ „ zomer	56 „	„ 5.30			
„ „ knob.	60 „	„ 6.15			

Tarwe tot iets lagere prijzen met weinig handel. Rogge traag afgaande, Boekweit ruim prijshoudend. Garst veel aan en tot verlaagde prijzen moeijelijk te plaatsen, en veel onverkocht gebleven. Haver tot de verlaagde coursen met redelijken handel. Boonen en Gort flaauw. Koolzaad slap en niet dan lager nog moeijelijk te verkoopen.

ZWOLLE, 14 Nov. Tarwe / 12,50 a / 11,50 — Rogge / 8,45 a / 7,50. — Boekweit / 8,20 a / 7,50. — Aardappelen f 2,00 a / 1,40. — Boter per 1/8 ton / 23,50 a / 23,00; per ℔ / 1.15 a / $0,97^{5}$.

OLDEMARKT, 15 Nov. Boter ¼ v. / 47.00 a 00.00.

HEERENVEEN, 15 Nov. Rogge / 7.35 Boter p. ¼ v / 47.50.

NOORDWOLDE, 13 Nov. Rogge f 6.75 a f 8.00. — Boekweit f 7.30. — Boter per N. ℔ / 0.90 a / 1.10.

STEENWIJK, 17 Nov. Rogge / 7.00 a / 8,00 — Boekweit f 7,00 a / 8,10. — Boter per 1/8 ton / 23.00 a / 00,00.

AMSTERDAM, 17 Nov. TARWE met eenigen handel als voren, 127 ℔ jar. bonte Poolsche f 473; 125 ℔ dito f 450; 121 ℔ mindere dito f 400; 129 ℔ nieuwe bonte Poolsche f 480; 130 ℔ dito f 480; 127, 129 ℔ bonte dito f 450, 455; 128 ℔ dito f 473, 490; 126 ℔ roodb. dito f 420; 127 ℔ dito f 410; 126 ℔ jarige Lubecker f 440; 125 ℔ oude Rijn f 430; 125 ℔ dito f 383 aan de Zaan; 156/2 ℔ nieuwe Bovenl. Ris f 380; 80 kilo dito f 400; 127, 128 ℔ Geldersche f 385, 390; 133 ℔ Kubanka f 390; 155/2 nieuwe Bovenl. Ris f 365; 130 ℔ oude Rostocker f 500. — ROGGE. Gedroogde lager, andere soorten onveranderd; 120 ℔ Amerikaansche f 260; 119 ℔ Petersburger f 234; 116, 118 ℔ dito f 223, 229; 118, 119 ℔ Archangel f 230, 233; 119 ℔ dito f 236, 239; 146/2 ℔ Inlandsche f 260; 118 ℔ jar. dito f 230. — GARST prijshoudend; 94 ℔ Friesche Winter f 178. — HAVER in een doen; 80, 82 ℔ Fijne f 130, 135. — BOEKWEIT hooger verkocht; 118 ℔ Amerf. en Nijkerker f 240. — KOOLZAAD onveranderd; Holsteinsch £ 58, 73, op 9 v. Olie in Nov. £ 84½; April £ 85. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE onveranderd; op 6w. f 53¼; Vliegend f 52, 1o. Dec. f 51¼, ½; Mei f 47. — LIJNOLIE flaauw; op 6w. f 45; Vliegend f 44, 43½; 1o. Dec. f 43¾, ½; Voorjaar f 37½. — HENNEPOLIE op 6w. f 48¼, Vliegend. f 47. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 100 a 105. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9 a 14.

SCHIEDAM, 15 Nov. MOUTWIJN tot f 24 voor dadelijke levering zeer gevraagd. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 29 a 29½ per vat contant.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 17 November 1856.

		GEBLEVEN			GEBLEVEN
Nederl. W. S.	2½ pct.	62 13/16	*Polen.* Oblig.	4 pct.	76⅛
„ „	3 „	74 13/16	*Spanje.* Oblig.	1¼ „	22 13/16
„ „	4 „	93 13/16	Obligatiën	3 „	40½
Amort. Synd.	3½ „	89⅝	Binnenl.	3 „	36⅝
Handelm.	4½ „	130	Amortisable		6 1/16
O.I. Leening	4 „		Bewijz. Coup		5 7/16
Aand. Holl. Spoorw.	„		*Oostenrijk*,		
Aand. Rijn Sp.	4½ „		Oblig. Goll	5 „	78¾
Haarl. Meer	5 „		„ „	4 „	61¼
Rusl. Ob. Hope	5 „	102⅝	„ Metal.	5 „	73⅜
Dito 1828/29	5 „	101⅝	„ „ N.	5 „	82¾
Dito 1831/33	5 „	92¼	„ „	2½ „	38 5/16
Dito 1840	4 „	83¾	*Belgie*, Cert.	2½ „	
Cert. Stieglitz	4 „	83¼	Rothschild	2½ „	
Ins. in Assign.	6 „		*Portug.*, Oblig.	3 „	43 15/16
Cert. van dito	6 „	62½	„	4	
			Amerika Bank-Act.		

---

niet, dat wij onze dochters dadelijk na de geboorte aan eenen knaap verloven, en dat de vaders daarvoor met hun woord borg bleven?"

Janina sidderde. Paswan mat den oude, met donkeren, onheilspellenden blik, en zweeg.

„Haar verloofde is nabij...." hernam Buluk, met een oog als voorzag hij eenen aanval.

Paswan sprak niet. Hij bleef onafgewend het meisje aanstaren, als hoorde noch zag hij iets dan haar snikken en tranen. In dit zelfde oogenblik naderde een grijsaard, met zijn zoon aan de hand, een jongeling van lange gestalte, sterken ligchaamsbouw en een woest uitzigt.

„Zie," zeide Buluk, „deze is Raman, Janina's verloofde. Dit zwoeren wij vaders met duren eed. Nu voere Raman zijne bruid zelf huiswaarts."

In eene houding, als daagde hij den vermetele, die hem het meisje durfde betwisten, ten oogenblikkelijken kampstrijd op leven en dood, trad Raman voorwaarts, en beschouwde Janina; zijne gebaren verrieden duidelijk het welgevallen, dat hij in haar had, die hij nu voor de eerste maal zag. Zij stond daar; als geschiedde alles buiten haar, onbewegelijk en het oog strak ter aarde geslagen. Nu wilde hij hare hand vatten en haar ten zijnent voeren.

„Laat af!" donderde Paswan plotseling, en stootte de hand des medeminnaars terug. In hetzelfde oogenblik echter stonden de beide partijen onder de wapenen, bereid op nieuw den moordenden strijd te wagen.

„Onverlaat!" riep Raman, in ziedenden toorn. „Zoudt gij dus de zeden des lands in uwen overmoed vertrappen? Waag het eene hand aan mijne bruid te slaan en gij ligt daar, bleek als de rotsen daarboven."

Paswan beantwoordde dit slechts door eenen verachtenden glimlach, [illegible] dan de geliefde zijner ziel, welker gelaat de hel[illegible] nachts gebroken, met haar eerste [illegible]

— toen echter Janina zich nu zelve tegen dien verzette, en zelfs Paswan ter harer hulp riep, toen bliksemde zijn oog, met forsche hand klemde hij de maagd aan zijne borst, en oogenblikkelijk kletterden de wapens. Dit was het teeken tot den strijd. Paswans helden stroomden toe. Te vergeefs poogden de Geronten beide partijen te bevredigen. Buluks oude vete was met vernieuwde woede ontvlamd, en nu schreeuwde de oude huichelaar luide over de gewaande krenking der voorvaderlijke zeden.

Paswan stond daar, Janina met den linkerarm omstrengeld houdende, als de eeuwenheugende eik onder den felsten orkaan, onbevreesd; maar nog, schoon de vuurwapenen reeds op hem gerigt waren, nog wilde nog zocht hij den vrede. „Nu oras!" riep hij; „met eere ben ik gekomen, met eere wil ik van hier gaan. Laat mij met Raman om het meisje strijden: Welaan! de dolk zij de sleutel tot dezen schat."

Nu legde hij de onmagtige maagd in de armen eens dapperen en krachtvollen vriends, terwijl hij dezen het breede mes uit den gordel rukte. Maar Buluk stond loerende, als de tijger, in de schaduw van een verwijderden muur, en hield verraderlijk het moordgeweer op den edelen jongeling gerigt. Paswan ontwaarde het, en de aanblik des eerloozen verraders deed hem het bloed in de aderen zieden. Wraak, bloedige wraak werd geëischt. Geen zoen was meer mogelijk: alleen bloed kon de schuld uitwisschen. Plotseling valt hij op Raman aan en stoot dien den dolk in het hart, maar te gelijk knalt de donder uit Buluks wapen..., één hartdoorpriemende gil... en Janina, door den noodlottigen kogel getroffen, zinkt vóór Paswans voeten neder, een offer des doods. Dit schouwspel maakt den held tot een hyaena. „Wraak!" dondert hij, en allen weergalmen: „wraak!" „Helden! een tiendubbel offer aan de schim mijner bruid!" In blinde woede, even als de stroom, die zijne dijken heeft doorgebroken, stormden allen op den vijand in; en naauwelijks heeft de oude Buluk ontwaard, hoe zijn vaderland zijne eenige dochter heeft vermoord, of hij zelf zinkt doodelijk getroffen aan denzelfden muur neder. De slagting was vreeselijk: wie niet in des trijd gevallen was, die werd zonder genade onthoofd; enkelen slechts hadden het geluk, zoo dit een geluk mogt heeten, tot slaven der overwinnaars gedoemd te worden.

Gelijk den tijger der woestijn, zoo ook nu voor Paswan was de rookende bloedstroom eene verkwikking. Eerst nadat Buluks huis geplunderd was en de vlammen knetterend uit hetzelve opstegen, knielde hij bij dien vuurgloed, nevens Janina's lijk, neder, en drukte een kus op de verstijfde lippen der maagd; en terwijl zijne krijgers den buit onder zich verdeelden, wierp hij nog eenen blik op het lijk, en verdween in de duisternis van den nacht.

Nog eenmaal dwaalde hij eenzaam naar de omgestorte zuil, waar hij Janina in zijne armen had geprangd: hier zweeg de woede voor de alles overweldigende, folterendste smart. Zijne hand verzamelde de overblijfsels der bloemen, die het meisje daar; vóór weinige uren, in de zoete verwarring der liefde, had verplukt, en die van haren schoot op den grond gevallen waren. Deze verborg hij als een heilig amulet aan zijne hijgende borst, en vlood nu, alleen met zijne buks, in de verre wouden, om nimmer weer tot de vreedzame kudden of zijne vrienden terug te keeren.

Raadsels en Charades.

XXVIII. Men zoekt mij bijna aan alle plaatsen het ontvlugten te beletten, en toch is in mijne vlugt mijn nut gelegen.

XXIX. Hoe zwoegt en slooft, hoe peinst en blokt gij [illegible] met den tijd voort te komen? Ik ga ook met den [illegible] dit wel op eene beddeplank kunnen. Ik laat mij [illegible] tijd telkens even omzetten en 't doel wordt [illegible]

Gedrukt bij [illegible] te Assen.